

A BUDAPESTI DEÁKTÉRI ÁG. HITV.
EVANGÉLIKUS TESTVÉREGYHÁZAK

ELEMI ÉS POLG. LEÁNYISKOLÁJÁNAK

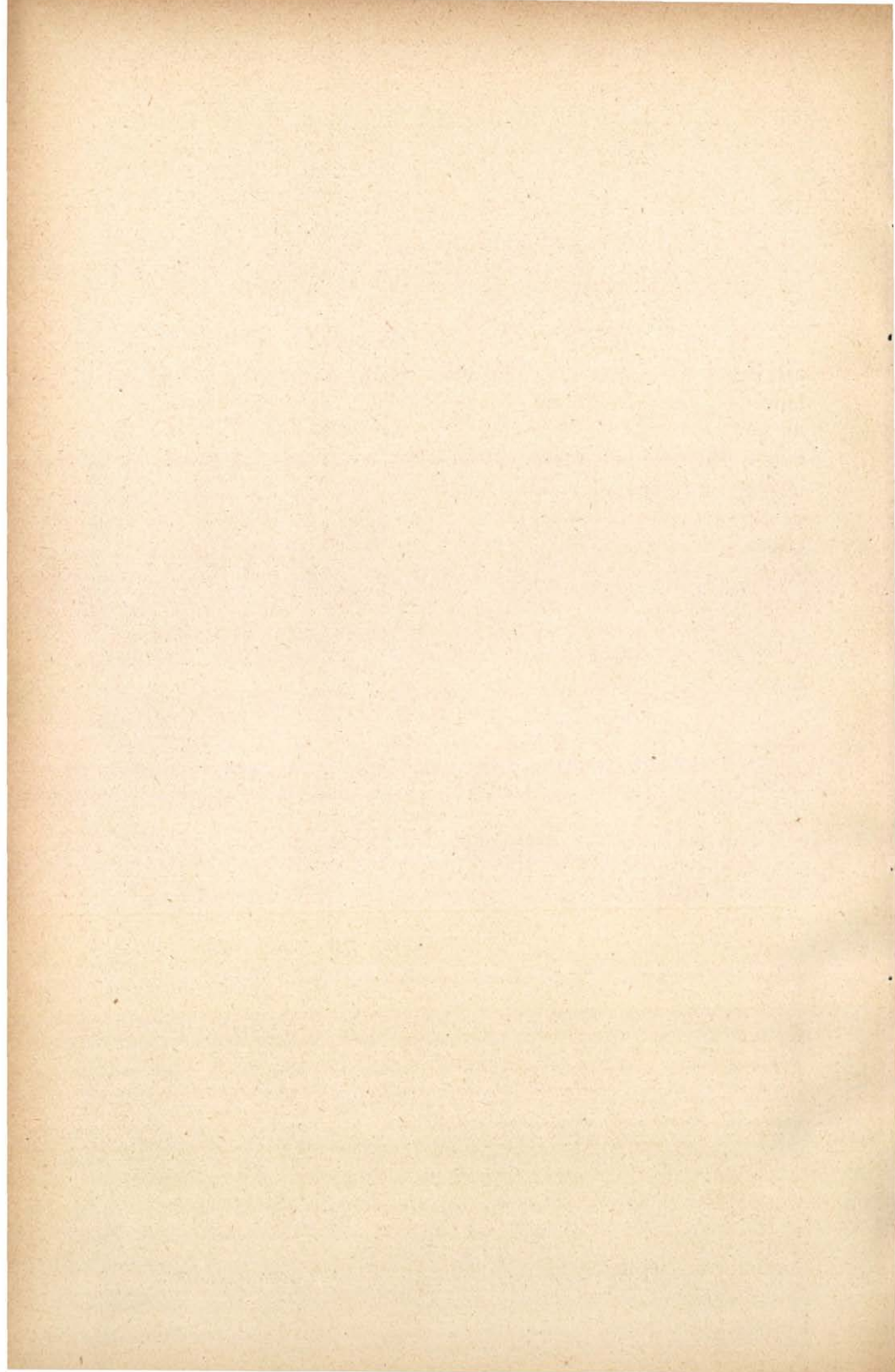
ÉRTESITŐJE

AZ 1915/16. TANÉVRŐL.

XXXVII. ÉVFOLYAM.

BUDAPEST, 1916.

IFJ. KELLNER ERNŐ KÖNYVNYOMDÁJA, V., CSÁKY-UTCA 10. — 41935.

Gondolatok az iskolai év végén.

Erzsike dúdolva, jókedvűen jött haza az iskolából. Édesanyja azt hitte, bizonyára azért van olyan nótás kedve az ő szösi kis lányának, mert reggel aranygaluskát ígért ebédre, jó cukrosan, úgy ahogy Erzsike szereti. Már megterítették, apuka is hazajött a hivatalból, Józsi is az iskolából; Erzsike még mindig dúdolgatta az ő nótáját, amit eddig nem hallottak tőle. Valami új nóta, édes, bús dal volt az, amely megfogta a hallgató szívét. Józsi egy darabig csak csöndben hallgatta, figyelte hugát, aztán ő is segített neki. Kettesben bátrabban, szebben csendült a dal. Az édesapa is letette az ujságot és oda figyelt a csicsérgésre.

— Hol tanultátok ezt a gyönyörűséges dalt, gyerekek?

— Az iskolában.

— Mind a ketten?

— Igen. A fiuk is, a leányok is ezt tanulják. Tanulunk még többet is. A tanítóbácsi azt mondta, hogy még több ilyen szép dalra tanít be bennünket, amelyeket a „szeretet ünnepe“ reggelén a közönség előtt fogunk elénekelni. Csodás szép ünnepünk lesz. Színdarabot játszunk, amelyben fehérruhás angyalkák szállnak le az égből, hogy a szomorú, árvagyermek szeméből kitoröljék a könnyet, felöltöztessék a ruhátlanokat, kenyeret adjanak az éhezőknek, megvigasztalják azokat, akiknek édesapjuk a véres csatamezőn esett el. Vizsganap helyett a szeretet ünnepe zárja be az iskolai évet, azt mondta a tanítónéni is, a tanítóbácsi is.

A szeretet ünnepén mindenki örvideni fog. Jólélkű bácsik és nénik pénzt, ajándékot adtak az igazgató úrnak, hogy az árvagyerekeket felöltöztessék. A szeretet ünnepén senki, a legszegényebb gyermek se érezze, hogy elhagyatott; mint édestestvérek szeressék egymást, mondta a tanítóbácsi.

— Most háború van, gyerekek, szólt hozzánk a tanító úr szomorú hangon. Véres, öldöklő háború. Elmentek az édesapák a haza védelmére. Kemény, fagyos éjszakákon, mikor hullott a hó, fújt a kegyetlen, süvítő szél, vagy amikor zivatar vágott végig az erdőn, vízözönnek látszó eső mosta az éhes földet, az édesapák, a testvérek, a gyermekeikre gondolók, az édesanyákra emlékező

fiúk, harcolva mentek előre és véres tusákban vívták meg harcaikat. Mind-mind testvért látott egyik a másikban, mindnyáját az a gondolat járta át, hogy egyformán egy mindenkinek a kötelessége: megvédeni az ellenségtől az édes hazát. Éhezve, fázva, rongyoskodva, ezernyi akadályt legyőzve, diadalt aratott az összetartás, a haza édes szeretete. És ha ők ezernyi veszély között, annyi nélkülözés mellett megmaradtak a hitben, abban a gondolatban, hogy az összetartás diadalhoz segíti a nemzetet, akkor nekünk, kik itthon vagyunk, szintén kötelességünk, hogy összetartsunk, egymást segítünk.

— Még kis gyermekek vagytok, folytatta a tanítóbácsi, de már nektek is részt kell vennetek a háborúban. Meg kell látnotok a társatok könnyét, árvaságát; meg kell látnotok a szegényt, a ruhátlant. Azért rendezzük, édes gyermekeim, a szeretet ünnepét, hogy ezen a napon mosoly vidámitsa föl a szomorú arcokat, megtanuljátok már most, hogy az embereknek elhagyott embertársaikkal szemben kötelességük a segítség.

— Az idén nem lesz vizsga, mondotta a tanítóbácsi, ehelyett szeretet ünnepe lesz az iskolában. Verseket szavaltok a hazaszere-tetről, a vitézségről, a szeretetről és énekelni fogtok a jó emberek gyönyörűségére. Meglássátok, igen sok szülő fogja megtörülni könnyes szemét és milyen hatalmas, zúgó taps hallatszik majd akkor, amikor felhangzik a magyarok énekes imádsága „Isten áldd meg a magyart!”

— Ez a vizsga soha sem fog kiröppenni a lelketekből. Már felnőtt férfiak, vagy lányok lesztek, mikor eszetekbe jut, hogy a kis Csejthe Pista, aki úgy zokogott édesapja halálán, a szeretet ünnepén szintén mosolygott, mert őt sem hagyta el a jó Isten, őt is magunkhoz emeltük.

Józsi olyan beszédes szájjal, annyi értelemmel beszélt az idei vizsgáról, hogy az egész család alig vette észre az aranygaluskát, amelyre Erzsike napok óta áhitozott. A vizsga, a szeretet ünnepe elfelejtette a múltó örömet, a jó ebédet.

Apuka is, anyuka is megígérte, hogy okvetlen elmennek a vizsgára. Ők is tapsolni akarnak. Olyan vizsgán még úgy sem voltak, ahol tapsolni lehet. Eddig csak olyan vizsgát láttak, ahol a jól felelő gyereket megdicsérték, a belesülő, vagy felelni nem tudó gyereket megszégyenítették.

*

Józsi és Erzsi nap-nap után újabb dalokkal jöttek haza. Amellett a színdarabot is együtt próbálgatták. Józsi egy sebesült hőst játszott, akinek a sebért Erzsike kötözgette. Ágya mellett ott

sürgött-forgott mint az eleven élet. Ajkán megcsendült a részvét, a sziveség és a vigasztalás. A kis hős csókkal borította be ápolónője kezét és a jószágáért olyan megindítóan hálálkodott.

— Úgy tünik nekem, mondotta egyszer Józsi apja, hogy ezek a gyerekek, amióta ezt a komédiásdit játsszák, hogy sokkal kevesebb veszélyeség van velük. Ugy-e, mama, hogy igaz? Nem civakodnak, egymáshoz gyöngédek, figyelmesek.

— Én is úgy vélem, szólt az asszony. Erzsike olyan aprólékos figyelemmel néz a bátyjára, mintha csakugyan sebet tépett volna a kis hősnő a golyó. Vajjon mindezt a vizsga csinálja?

— Az ám, a vizsga, vagy ahogy ők mondják, a szeretet ünnepe. Mikor először hallottam róla, úgy magamban eleinte furcsállottam, hogy nini, mit is akarnak ezek a tanítók?! El akarják törölni a vizsgát, a szülők és az iskolabizottság napját, ahol számonkérhették egy év munkáját, ahol meggyőződhettek, hogy a tanítók mennyiben teljesítették feladataikat.

— Nagy dolog volt az gyerekkorunkban, még most is jól emlékszem rá, amikor az iskolai év vége felé készültünk a vizsgára. Azzal a gondolattal ébredtünk, azzal feküdtünk, vajjon hogyan fog sikerülni a vizsga? Mily boldog is volt egy-egy gyerek, mikor a vizsgán megdicsérték a jó feleletért. Egyik-másik jutalmat is kapott.

— Óh, én is jól emlékszem, mikor az édesanyám fehér ruhácskát varrt az első vizsgámra. Hogy felszalagozták, cicomázták, milyen büszkén tipegtem fel benne az iskolába. A ruhácska, az iskola dekorált képe, a felvonult szülők sokasága-e, vagy más lelki motívum, ami akkor elfogott, ma sem tudom megmagyarázni, hogy mi, úgy megzavart, hogy bizony a tanítóm, aki előre felhívta a jelenlévők figyelmét reám, alaposan bosszankodott, mert becsületesen belesültem, felelni sehogy sem tudtam. Oly jól emlékszem, micsoda gúnyos mosollyal nézett végig rajtam a szomszédasszony, akinek szeplős kis Zsuzsikája egész éven át gyenge tanuló volt, a vizsgán úgy felelt, mint a karikacsapás. Az én kis szívemet nem tudta megnyugtatni senki és semmi. Olyan keserves zokogásban törtem ki, hogy hiába simította végig a vizsga elnöke az arcomat, hiába csókolta meg otthon az édesanyám, hetekig bántott a kudarc.

— Ez az éppen. Ettől a kudarctól akarják megmenteni a gyerekeket, vélte a férfi, ahogy felesége elbeszélését végighallgatta. Ez az ürügy, amellyel a tanítók ki akarnak bújni a felelősség, a munka beszámolójának kötelezettsége alól.

— Nem így van, édes jó uram. Beszéltem Erzsike tanítónőjével, aki alaposan megokolta a vizsganapok célszerűtlenségét

az elemi iskolában. Elsősorban a gyermek lelki világát, a félelmet, az izgatottságot, az elfogultságot említette. Másodsorban kimutatta, hogy a hivatását gyengén teljesítő tanító is tud jó vizsgát produkálni. Ugyanis csak a tanítónak van joga kérdést intézni a gyerekekhez. Ő, aki ismeri tanítványai képességét, tudását, gyenge gyermektől nem kérdez olyant, ami képességét túlhaladja; ellenben az eszes, a jó tanulóval brillirozhat. A vizsgának az elemi iskolában még csak gyakorlati haszna sincs, mert a vizsgai rossz felelet nem befolyásolja a tanuló bizonyítványát, hiszen az már jóval a vizsga előtt készen várja a kiosztás napját. A vizsga ideje 2—3 órára van szabva, mert tekintettel kell lenni a gyermekeknek kétségtelen nagyobb figyelmére esetleg izgatottságára, tekintettel kell továbbá lenni a zsufolt terem hallgatóságára, illetve nézőközönségére is. A 30 fokos melegben ugyanis sem a tanulók, sem a hallgatók nem bírnák soká s így szó sem lehet arról, hogy minden egyes tanulónak a tudását csak megközelítőleg is bemutat-hassuk. Ami pedig a tanítók munkája beszámolóját, hivatásuk kötelességének felelősségét illeti, annak elbírálására a legilletékesebb a közvetlen felsőbbség: az egyházi és világi szakkörök, akik hivatva vannak évközben bármikor meglátogatni a tanítót hivatalos munkája teljesítése közben.

— Végképpen nem kell és nem is szabad a vizsgát eltörölni. Igen: legyen vizsga is, de ez olyan ünnepféle legyen, amelyben egy-egy édes apróság szaval, az osztály hazafias, vagy vallásos szellemű színdarabot mutat be; énekeljenek a gyermekek valami lelkes, szívet derítő dalt, szóval ünnep, boldog nap legyen az iskolai év utolsó napja

— Látod, édes jó uram, én helyeslem azt, hogy Józsinak és Erzsikének az idén nem lesz vizsgája, de lesz ünnepük, amelynek örvend a szegény gyermek is, az ő arcocskáján is megjelenik majd a mosoly, mikor átnyújtják neki a jó emberek ajándékát. A mi édeseink még kicsinyek, csak parányi emberkéik, de már most megtanulják, hogy azok akik másokon segíteni tudnak, segítsenek. Milyen szépen, mennyi szívjósággal siet hozzám Erzsike, hogy az ő kis barátnőjének vegyem meg a fehér ruhácskát; mily örömmel és milyen szívesen vitte fel Józsika azt a fiúöltönyt, amit te vásároltál valami szegény fiúnak.

— Mennyivel más vizsga is lesz, mint a mienk volt, amely elmúlt sablonosan; emlékei elmosódtak, mint valami távolban uszó sárga köd. Csak a kellemetlen perceire emlékszem már, a bizonyítványra, a vakációra, osztálytársaimra nem. Józsi és Erzsike vizsgáján a szeretetnek édes szava nyomot hagy a gyermekek

lelkében; valahányszor didergő, síró gyermeket látnak az utcán, akit a sors keze csapdos, eszükbe jut, hogy az elesettet, a letaposottat fel kellene emelni.

— Én nem mondom, hogy a vizsga az egyedüli nap, amely nemesíti a gyermek lelkét. De mentől több ilyen ünnep, mentől több kapcsolat lesz a szülői ház és az iskola között, annál könnyebb, annál tartalmasabb lesz a gyermek és a társadalom nevelése.

— Igazad van, felelte a férj meggyőződéssel, téged a tanítónőkisasszony igen jól informált, az ő érvelése mindenben helyes és követésre méltó.

*

Mi tanítók, Józsi és Erzsí nevelői, csakugyan azt akarjuk, hogy az iskola és a családi ház között minél több legyen a kapcsolat. Ehhez elsősorban a vezetőségünknek, hatóságunknak: az iskolabizottságnak, a presbiteriumnak nemes megértése, segítése szükséges. Az a segítség, mely fölkeres bennünket munkánkban, buzdít és serkent törekvéseinkben, meghallgat bennünket és velünk lelkesedik minden jó ideáért.

Minél többször keres fel bennünket a vezetőség, annál jobban, annál világosabban belelát az iskola munkájába, annál nagyobb szeretettel közeledik a tanítóhoz, aki, ha jóakaratot, megértést, megbecsülést tapasztal, énjének minden tudását, lelkesedését és művészetét beleviszi munkájába és e munka eredménye az lesz, hogy tanultabb, erősebb, csiszoltabb generáció indul a jövődönnek. Annak a jövődönnek, amelyről most a világfelfordulás napjaiban annyit beszélünk, amelynek kontúrjait államférfiak, tudósok, művészek már most tervezgetik. A jövő alapját mindenki ott keresi az iskolában. Józsiból és Erzsiből lesznek a polgárok, a dolgozó tömegek, a nép, az állam fenntartói.

Józsit és Erzsit kell minél tökéletesebb emberré nevelni, hogy tökéletes munkát tudjanak produkálni. Minél tökéletesebb lesz a munka, annál inkább fejlődik művészi értéke, mely az országot a kultúrállamok sorába emeli.

Ha az iskola vezetősége minél többször érdeklődik az iskola ügyei iránt és minél többször keresi fel az iskolát és a tanítók úgy tapasztalják, hogy van érdeklődés az ő munkájuk iránt, van áldozatkészség, mellyel elő lehet mozdítani az iskola sikeres munkásságát, akkor a tanító munkája is finomul izlésben, növekedik ambícióban. Odaadó tudással, fáradhatatlan buzgósággal és megkülönböztetett, finom tapintattal igyekszik megismerni Józsit és Erzsikét, akiből nemes anyagot faraghat. Igyekszik felkeresni Józsi és Erzsí szülőit, hogy nekik tanácsokat osztogathasson, avagy

kikérje mindazokat az észrevételeket, amelyeket az emberformálás munkájánál a tanító igénybe vehet.

Minél tökéletesebb embert akarunk nevelni, annál tökéletesebbé kell tenni az iskolát. A tudást, az alapos jó tudást csak a sorsával megelégedett és valóban képzett tanító nyújthatja.

Sorsukkal megelégedett tanítók pedig annál nagyobb számban lesznek, minél megértőbb, áldozatkészebb állam és társadalom nyújtja feléjük segítő kezét.

A sorsával megelégedett tanító a hatóság, a társadalom követeléseivel szemben igyekezni fog hivatásának minél tökéletesebben megfelelni. Mihelyt mindenütt az egész országban megértés, áldozatkészség kíséri a tanító munkáját, a kulturális életnek olyan lendülete következik, melyre joggal építhetünk és amelyre művészi ornamentumokat rakhatunk.

Iskolánk tanítói kara a jövőben is kéri a multban hálásan tapasztalt jóakaratot és segítséget, úgy a hatóság, mint a szülők részéről.

A jövő, amelynek első napja a régen óhajtott béke napján kezdődik, kétszeres munkát rak vállainkra, ezért mi is kérjük a kétszeres figyelmet és segítséget.

A jövő Józsija és Erzsikéje ott szunnyadnak már az édesanyák kebelén, édes álmukat a tej s a vajaskenyér, a szeretet tölti be. A jövő dúsan megkent vajaskenyérét, bőven folydogáló tejét és a megnemesedett szeretetet kell majd nekünk előteremtenünk. Vésőnk munkája alatt fel kell nyílnia a forrásnak, mely kristálytükörben mutatja meg: mi az iskola.

A háború második iskolai évének a végén ezekkel a gondolatokkal búcsúzzunk egymástól. Ezekkel, amelyeket érzésem, a gyermekek iránt való szeretetem diktált tollamra.

Gyermek, szülő, iskolai hatóság; ez a három fogalom él a lelkemben, ő reájuk gondolok, mikor munkában vagyok és ő róluk írtam e néhány sort, mikor az a remény tölti be szívemet, hogy két hónapra megválok az iskolától és elmegyek talán pihenni, erőt gyűjteni, hogy amikor ismét munkába — adná Isten, hogy a sokat hangoztatott jövő nehezebb munkájába — állok, gyengéden és szeretettel símogathatnám meg a Józsi és Erzsike arcocskáját.

Szűsz Lajos.

Háborús történet.

— A kicsinyeknek. —

Csete Jóska mindig vidám képpel, jókedvvel ment az iskolába. Ha játékkora volt az udvaron, Jóska volt a legelevenebb, a legfürgebb, a legötletesebb, ha meg komoly munkáról volt szó: figyelt, szót fogadott, igyekezett a tanító úr kívánságát teljesíteni és szülei örömét keresni. Jóska rendes, szorgalmas gyerek volt, amellet jószívű, aki másokon szívesen segített, ha úgy esett a sora. Neki mindig volt két tolla, mikor pajtásának egy sem volt és az egyiket szívesen adta oda; örült, ha másokon segíthetett. Szerette is őt mindenki. A tanító úr többször megdicsérte és nem egyszer mondta:

— Fiúk! Csete Jóskáról vegyetek példát, ez az igazi jó gyerek. Szófogadó és szorgalmas, csöndes mikor figyelni kell, virgonc amikor játszunk, adakozó, amikor másokon segíteni testvéri kötelesség. Jóskától nem hallotok árulkodást, nem is civakodik senkivel, mert ő csakugyan érdemes a szeretetre.

Egy napon a Jóska gyerek szomorú arccal jött az iskolába. Szótlanul ült le a padba, mosolygó két szeméből most hiányzott a szokott jókedv. A fiúk rögtön észrevették kis barátjuk szomorúságát és rajban sorakoztak körülötte.

— Mi a baj Jóska? Mi bánt? Miért vagy oly szomorú?

Felelet helyett két szeme megtelt nehéz könnyecseppel.

— Mi bajod Jóska? — Kérdezte egyszerre Füredi Imre, Vas Pali, meg Horváth Gyurka. Beszélj hát!

— Az az én bajom, az az én szomorúságom, hogy az én édesapámat behívták katonának. Holnap reggel indul. Itthagyt bennünket, itt az édesanyámat, itt engemet. Ki tudja, mikor jön vissza?! Hátha egyáltalán nem jön sohasem. A csatába megy, ahol a halál léptenyomon kíséri az embert. Meghasadna a szívem, ha ott esnék el a harc mezején. Ha többet nem látnám a szemét, ha nem ölelhetném a nyakát, ha nem hallanám a szavát, ezt az elviselhetetlen csapást nem bírná el a szívem. Óh gyerekek, én végtelenül szeretem az én jó apámat. Én tudom, hogy mi ő nekünk. Ő keresi a kenyeret, a ruházatot, ő a lelke a családnak, ő vigasztal, ő bátorít bennünket ha meghalna, nagy fekete gyász szakadna reánk. Olyan nehéz, a

szívem, mintha kő feküdt volna reá, nem tudja azt senki megvívasztalni.

— Dehogy nem, édes fiam! — szólta a tanító, aki a gyerekek háta mögött észrevétlenül hallgatta Jóska szomorú beszédét.

— Nézd édes fiam, apád elmegy katonának. Ez a kötelessége most mindenkinek, aki a haza védelmében fegyvert tud fogni. Tudom, méltányolom, hogy édesapád távozása, távolléte fájdalmas édesanyádnak is, neked is. Azt is megértem, hogy remegve gondoltok arra az eshetőségre, ha netán harctérre kerül a te jó apád és ott esik el az édes hazáért. De nem kell mindjárt a halálra gondolni. Hátha megoltalmazza az Isten s a te buzgó imád; hátha mint hős kerül haza, hogy nektek elmesélje harctéri hőstetteit. Milyen nagy öröm is lesz az akkor, amikor elmeséli élményeit! Az sem egészen bizonyos, hogy édesapád a harctérre kerül. Meglehet, hogy beosztják valamelyik kórházba sebesültek ápolására; meglehet, hogy rábizzák valamelyik híd vagy állami épület őrzését, vagy távol a harcvonaltól valamelyik irodában írások közvetítésére használják fel a te édesapádat. A háborúban számtalan sok dologra használják fel a katonákat. Nem minden katona megy a harctérre, de minden katona, akár a harctéren, akár a kórházban, bárhol teljesít szolgálatot, a hazát szolgálja. Bizzunk az Isten végtelen kegyelmében, édes fiam, hogy segítse meg a te édesapádat.

Csete Jóska némiképpen megnyugodott a tanító úr vigasztaló szavaira. A gyerekek helyükre ültek, megkezdődött a tanítás. Aznap talán nagyon jó kedve volt a tanítónak, olyan dolgokat magyarázott, hogy az osztály nem egyszer hangosan felkacagott. Elmondta, hogy egy faluban mint akarták parázson megsütni a szőlőt és hogy a kis Pista gyerek elhitte, hogy a nyulat meg lehet fogni, ha farkára sót hintenek.

Másnap csakugyan elment a Jóska apja. Az iskolában mindenki megtudta, mert a tanító úr kikérdezte, miképpen történt a búcsúzkodás, mit mondott Jóskának.

— Azt mondta, légy jó, édes fiam, fogadj szót az édesanyádnak és amiben segítségére lehetsz édesanyádnak, tedd meg jó szívvel. Van sok olyan munka a ház körül, amit már a gyermek is elvégezhet. Ma mindenkinek dolgoznia kell, aprónak, nagynak, fiatalnak öregnek egyaránt, hogy a hiányzó munkaerőt pótoljuk és úgy a harctéren levőknek, mint az itthonmaradottaknak meg legyen a kenyere.

— Igaza van édesapádnak, fiam. Légy jó, én is azt mondom, amit te is meg tudsz csinálni, tedd meg jó szívvel, már csak azért

is, hogy ha majd egyszer hazajön az édesapád, édesanyád csak jót mondhasson rólad.

Napok mentek, hetek jöttek és egyszer a tanító azt kérdezte Jóskától:

— No fiam, írt-e már az édesapád?

— Írt.

— Mit írt? Hol van, merre jár, hol szolgál?

— A harctéren van, Oroszországban, ahol már öt véres ütközetben vett részt. Tetszett olvasni talán az ujságban is, hogy a 18-ik honvéd gyalogezred nagy orosz erővel szemben fényes győzelmet aratott. Édesapám is ott volt a harcban és vitézségi érmet kapott. Az ezredes úr tűzte a mellére. Azt mondta édesapámnak:

— Légy büszke, fiam, erre a kitüntetésre, mert a nemzet is büszke, hogy ilyen vitéz fiai vannak, mint te vagy. — Az én apámnak, az én jó apámnak mondta ezt az ezredes. Tanító úr, én nagyon boldog vagyok.

A tanító végigsimogatta Jóska gömbölyű arcocskáját és megcsókolta a homlokát.

Megint jó hosszú idő, talán hónapok is eltelték, amikor a tanító úr újra megkérdezte Jóskát:

— No Jóska, mit ír az édesapád?

Jóska arcát elborította a könny és szomorúan mondta:

— Bizony nem ír az most semmit tanító úr, azt sem tudjuk él-e, ha él, merre jár, hol van. Félünk, rettegünk, hátha már nem is él. Levelünkre nem felel, édesanyám biztosra veszi, hogy szegény apám már elesett. Borzasztó ez, tanító úr!

— Fiam, ne essél kétségbe! Édesapád életben lehet. Hátha valahol mint sebesült fekszik. Megtörténhet, hogy hadifogoly lett. Ez esetben a háború után hazakerül. Valamint az az orosz hadifogoly is hazakerül, aki most nálatok mint kisegítő munkás dolgozik. Még ma írok a Hadifoglyokat Tudósító és Gyámolító Intézetnek Budapestre, az Üllői-út 1. szám alá, mely foglyok felkutatásával, a hadifoglyok hozzátartozóit tudósító felvilágosításokkal, a hadifoglyok sorsával foglalkozik. A válaszra persze jó ideig várni kell, mert addig sok idő elmúlik, amíg a messze idegenből a bizonyosat meg lehet tudni.

A tanítónak tényleg igaza volt. A tudakozódás után jó hat hétre érkezett válasz, hogy a Csete Jóska apja él, messze Ázsiában, Turkesztánban hadifogoly. Már éppen írni akartak neki, mikor egy reggel levelet hozott a posta Turkesztánból, a hadifoglyok táborából. Ez volt írva a levélben:

„Kedves Feleségem és Gyermekeim!

Messze tőletek és szép hazámtól, hadifogságban írom hozzátok egészségben e sorokat. Élek, pedig a halál már mellettem járt, súlyos sebbel kerültem orosz fogságba. Egy napon az esti szürkületben túlságos nagy orosz erő támadta meg sorainkat. Nem volt más megoldás, mint a halált vagy a megadást választani. Mi inkább a halált választottuk. Kis seregünk harcra kelt, véres tusába indult. Szuronyt szegezve szaladtunk neki az ellenségnek, amelynek borzasztó gépfegyvertúze kaszálta le sorainkat. Én már két sebből véreztem, amikor a harmadik golyó kiütötte kezemből a fegyvert. Egyik hűséges emberem, egy erdélyi román származású, Takuvár Vaszilie nevű közember, a süvítő puskatűzben, az egekig törő zajban beleszaladt az embergomolyagba, hogy megmentesen, vállára kapjon, kimentsen a veszedelemből, a harcvonalon kívül bekötözhesse sebeimet. Bizonyosan az volt a szándéka szegénynek, mert hiszen kölcsönösen megfogadtuk egymásnak, hogy a veszedelemben sem hagyjuk el egymást. Nem tudom, hogyan történt, én eszméletlenül feküdtem a hideg földön, csak később a kórházban hallottam sebesült társaimtól, hogy amikor Takuvár Vaszilie felém akart nyúlni, hogy vállára kapjon, az ellenség golyója homlokodon találta és jajszó nélkül, halva rogyott össze. Engem az orosz szanitécek szedtek fel, fogságba kerültem, fogságban kötötték be a sebeimet, amellyel kórházba kerültem. A kórházban, áldja meg az Isten azt az orosz orvost, aki meggyógyított, gondos ápolásban részesültem. Óránként megnézték az orvos és az ápolónők naponta többször megnézték, megmosták sebeimet. Jobblábam szárán három sebet is ejtett a gépfegyver golyója. Hány rémes órát éltem át! Nagyon féltem, hogy ha fel is gyógyulok, béna vagy sánta maradok. Hála Istennek a lábam is, a karom is meggyógyult, az ellenség emberiesen bánt velem a kórházban. Most már itt vagyok, Kresztenko Zdenko falusi földműves földjét szántom, munkálom. Valahol Kresztenko Zdenko is hadifogoly. Felesége azt mondja, hogy éppen Magyarországon. Lehet, hogy ő is éppen olyan hűséggel munkálja valamelyik magyar ember földjét, mint én az övét. Nincs nekem rossz dolgom edeseim, Kresztenko Zdenkoné éppen olyan jó asszony, mint te vagy édes feleségem. Szereti a gyermekét, a kis Milost, éppen úgy, mint te a Jóskát. Bennem sem ellenséget lát, hanem embert, aki segít megkeresni nekik a kenyeret. Ha néha elszomorodom és szeretnék köztetek lenni, neki is megtelik a szeme könnyel, ő is nehéz szívvel gondol férjére, gyermeke atyjára. Kölcsönösen azzal vigasztaljuk egymást, majd csak meghozza az Isten azt az időt, amikor üt a szabadulás órája, eljön a béke és újra láthatjuk egymást. Ebben a

gondolatban megnyugszom, csak azt nem tudom, sehogysem elfeledni, hogy az én önfeláldozó társam: Takuvár Vaszilie nem tér már vissza az ő édes családjához, az ő sokat emlegetett kicsinyeihez, sohasem. Úgy tudom, messze Erdélyben, Torda-Aranyos megyében: Szkerisórán lakik a családja . . . Óh, ha volna rá érkezésed és költséged, édes jó feleségem, fölkereshetnéd ezt a szomorú családot. Elmondanád nekik, hogy még aznap is, mikor ütközetbe mentünk, hányszor vette ajkára a gyermekei nevét. Különösen Gyorgye fiát, a legnagyobbikat, a tízévest emlegette sokszor, aki már édesanyjának egy és másik munkájában segítségére van. Menj el hozzájuk, kedves feleségem, ha teheted, segíts rajtuk úgy, ahogy a te jó lelked súgja. A hegyek hátán ők nagy szegénységben vannak, földjük alig termi meg a kenyérré valót.

És most Isten veletek, nyugodjatok meg a sors rendelkezésében. Eljön egyszer a béke és újra látjuk egymást szeretetben.“

*

Ez a levél örömet és bánatot is okozott a Csete-familiában. Örömet persze nagyobbat, mert ha a távolban is, messze az édes hazától, mégis csak él a Jóska édesapja, aki egyszer hazatér. Erre a gondolatra a virgonc fiúcska cigánykerekeket vetett örömében. Az orosz munkás, aki náluk mint hadifogoly segédkezett a mezőgazdasági munkában, meg is kérdezte az öröm okát. Elhívták az öreg Csecsotkát, a Felvidékről származott tót csizmadiát, aki az oroszoknak tót nyelven megmagyarázta az öröm okát. Az orosz megértette, mert a tót nyelv nagyon hasonlít az oroszhoz. Annyira megértette, hogy az oroszoknak örömében kicsordult a könnye.

— Hála neked jó Isten — újongott örömében az orosz — Csete bácsi hiszen orosz földön az én földemet munkálja. Én vagyok az a Kresztenko Zdenko, akinek a földjét Csete József szántja, boronálja. Mily véghetetlen jóságos az Isten, odavezérelte ezt az embert, ahol a rabság keserűségét egy jó asszony irgalmassága akarja elfeledtetni. Mert az én feleségem éppen olyan jó, istenfélő asszony, mint maga Cseténé asszony. Még ma írok az én hűséges, jó feleségemnek, hogy jól bánjon az ő hadifoglyával, mert velem is emberiesen, jól bánnak Csetééknél, ahova a jó Isten kifürkészhetetlen rendelkezéséből kerültem. Megírom nekik, hogy megvan a mindennapi kenyérem, a párnám, ahová fejemet hajtom, bennem az embert, nem az ellenséget látják, velem sírnak, ha családomért sírok, velem örülnek, ha rólatok szól az örvendezésem.

Az orosz végigcsókolta a levelet, melyet messze földön az ő tintájával írt a Jóska apja. Sorról-sorra kérte a magyarázatot és

nagyon helyeselte azt is, ha Cseténé felül a vonatra és felkeresi a Takuvár Vaszilie családját.

— Ha lehet — mondotta az orosz — hozzon magával egy árvát a Takuvár-családból. Ha a kis árva édesapja megmentette a Jóska apja életét, mentse meg a Csete-család a Takuvár árvát és neveljék fel emberré. Annyi melegséggel, annyi őszinteséggel mondotta ezt az orosz, hogy Cseténé szívét elfogta valami ellenállhatatlan vágyakozás, hogy útra kél. Meg is indult, tele kézzel, sok ajándékkal.

Idehaza már türelmetlenül várták vissza; Jóska minden reggel kiszaladt a vasútra, hogy megvárja az anyját. A hetedik nap reggelén, a vonatból egy kis bocskoros gyerekkel szállt ki Cseténé. Jóska nem tudta mire vélni, kit vezet kézenfogva az anyja. Fehér posztónadrág volt a gyereken, a derekán tüző, mint a bolgárokén, akik itt Budapesten a pályaudvarok közelében apró csecsebecsét árulnak. Lábán bocskor volt, mint az alföldi pásztorokén. Fejére báránybőrsapka volt húzva, a kabátja meg szürke-fehér posztó volt.

— Testvérkét hoztam Jóska. Hadiárvát, akit mi fogunk felnevelni. Az ő édesapja mentette meg apádat, mi megmentjük őt, az árvát és felneveljük a haza hasznos polgárává.

— De mit mondanak majd a faluban, ha meglátják ezt az oláh gyereket, kérdezte Jóska. Csúfolni, nevetni fognak, hogy oláh testvérem van, aki nem tud magyarul.

— Majd megtanul édes fiam. És csufolni sem fognak. Ti csak szeressétek egymást, mintha testvérek volnátok. A hazának minden polgára egyenlő és minden polgárra szüksége van ennek a hazának. Egyik magyar, másik román nyelven dicséri az Istent, ebben fennakadni nem szabad.

Másnap már az iskolába került a hadigyerek. A Jóska édesanyja nem akarta, hogy a kis Gyorgye úgy nőjön fel, mint a fű, iskola, tanulás és nevelés nélkül. Volt nagy csodálkozás az iskolában. Csakugyan kinevették a hadiárvát, ahogy bozontos fejével a tanító elé csoszogott a bocskorával.

A nevetés azonban nem soká tartott. A tanító úr leintette a nevető gyerekeket. — Fiúk! Ez a kis teremtés, messze Erdélyben otthagya az édesanyját, a testvéreit. Ott, mert az édesanyja könnyíteni akart a gondjain, látta, megérezte, hogy jó helyre adja a gyerekét, ahol felnevelik, embert faragnak belőle. Ennek a kis fiúnak az édesapja a haza védelmében esett el. Éppen úgy védte az ő édesapja a hazát, mint bármily más magyar ember. Ennek a szegény gyermeknek pótolhatatlan vesztesége van, nincs apja. Úgy nézettek erre a hadiárvára, mint a hős gyermekére, aki nem

bántalomra, hanem oltalomra érdemes. Osszuk meg mindenünket a hadiárvával, a lelkünket, a szeretetünket, a kenyerünket. Testvért lásson bennünk, akik felemeljük az elhagyottat; örömet varázsoljunk a lelkébe, hogy hinni, remélni tudjon. Én úgy fogok tekinteni erre a gyermekre, mintha a fiam volna és elvárom, hogy ti is úgy tekintsétek, mintha testvéretek volna.

A tanító úr szavára elkomolyodott az egész osztály. Óra végén már becézgették, uzsonnával kínálhatták a hadiárvát, aki lassan felmelegedett és mosolygott a fiúkra. Bizonytalannak annak örült, hogy nem bántja őt itt senki.

Amíg a gyerekek játszadoztak, beszélgettek, a tanító úr levélírást fogott. Levelet írt messze Turkesztánba, a Jóska édesapjának. Megírta benne az orosz munkás örömét, meg a kis Takuvár gyerek jövetelét.

Tudom, hogyha a Jóska apja ezt a levelet megkapja, megcsókolja azt nem is egyszer, nem is százszor.

Szűsz Lajos.

Adatok iskoláink 1915/16. évi történetéhez.

Végig kellett élnünk és szenvednünk a dúló világháború második esztendejét is. Reményünk, hogy 1915 őszén már békében kezdhetjük az új iskolai évet, nem vált valóvá; óhajunk, hogy tanítótestületünk minden hadiszolgálatot teljesítő tagja szeptemberben munkába, a kultúra munkájába állhat, nem teljesült. A rendes tanerők tehát megfogyatkozott létszámban, több helyettes és óraadó közreműködésével kezdték meg az iskolai évet.

Az elmúlt őszi annyiban hozott örömet, hogy Vécsey Leó helyettes iskolafelügyelő úr a képviselőtestület egyhangú kérelmére az ideiglenesen egy iskolai évre vállalt felügyelőiséget — a legközelebbi általános tisztújításig — mint állandó iskolai II. felügyelőiséget szíves volt elfogadni, miáltal elemi és polgári leányiskoláink ismét állandó felügyelő urat nyertek.

Őszinte tisztelettel és bizalommal üdvözljük az új felügyelő urat, aki évek hosszú során át szeretettel és figyelemmel kísérte iskoláink munkáit, mint végleges felügyelőnket, azzal a kívánsággal: adja az Egek Ura, hogy egészségben és lankadatlan erőben sok-sok évén át legyen iskoláink hű gondozója, a tantestület jóakaró pártfogója!

Dr. Csengey Gyula iskoláink volt felügyelőjének meg szívünk mélyéből fakadó köszönetet mondunk minden, iskoláink és a tantestület irányában kifejtett lelkiismeretes buzgalmaért, kérjük: maradjon ezentúl is intézeteink jó barátja!

1915 december 31-én kísértük utolsó útjára közgondnokunkat, iskoláink őszinte jó barátját, néhai Gundel János urat. Benne minden szép, nemes és emberbaráti intézmények iránt lelkes vezéremberünket veszítettük. Emlékét tisztelettel megőrizzük.

A közgondnoki tisztelet a képviselőtestület Blumenau Alfréd úrral töltötte be. Tisztelettel üdvözljük az új közgondnok urat, kérjük őt, hogy gondoskodásába vegye iskolánkat és annak hű munkásait, legyen intézetünknek ezentúl is jóakaró pártfogója!

Külön emlékezünk meg ezen a helyen a méltóságos és nagytiszteletű képviselőtestület május 22-én tartott üléséről, amelyen elemi és polgári iskolánk tanítótestületének — tekintettel a nagy

drágaságra — úgynevezett hadisegélyt megszavazni szíves volt. Fogadja iskolafenntartó hatóságunk ebből az alkalomból is őszinte hálánkat.

Ugyanazon napon elhatározta hatóságunk, hogy egy miniszteri rendelet alapján állami fizetéskiegészítést kér 3 olyan polgári iskolai tanerő számára, kiknek fizetése az állami alkalmazottakénál csekélyebb.

Az 1914/15-iki iskolai év végén id. Pekár Imre úr elismerésének szép jelét adta. Két unokájának emlékére 1000 koronát adományozott, hogy annak kamataiból azokat a polgári iskolai tanárokat jutalmazza, akik a leánykák nevelésében, tanításában szeretettel közreműködtek. Ha a kitüntetés nagyságát tekintjük, nem nevezhetjük azt ugyan kiválónak, de szép az az elismerés, amellyel az alapító úr a tanári testülettel szemben viselkedett. Az alapítványról szóló okmányt az illetékes hatóság még nem hagyta jóvá, azért a kamatokat most még nem oszthatjuk szét.

Az egyetemes gyűlés határozata folytán az 1916/17. iskolai évtől kezdve az elemi iskolákban a Luther-társaság által kiadott népiskolai tankönyveket fogjuk használni.

Testület: A hadiszolgálatot végző kartársak közül Votisky Zoltán mint a 9. honv. gy. e. főhadnagya ősszel Galiciában, a télen át mint a skitanfolyam vezetője Tarpatakfüreden volt, jelenleg ismét az északi fronton van.

Windt József ősszel Orosz-Lengyelországba, majd mint a Lukácsfürdő mellett levő katonai kórház gyógytornásza Budapestre került és jelenleg is itthon végez szolgálatot mint szakaszvezető.

Lahmann Györgyöt a Vörös kereszt tudósító-irodából az 1. honv. gy. e. távíró-iskolájába vezényelték, ahol most is mint tizedes szolgál.

Pósch Károly 1915 november 3-án bevonult, de felülvizsgálat folytán mint alkalmatlant elbocsátották.

Dr. Bexheft Ármin iskolai orvosunk Erzsébetvárosban végez katonai kórházi szolgálatot.

Kincse Sándor iskolaszolgánk felépülése után ismét Bukovinában harcol; Farkas István iskolaszolgánk f. é. május 6-án vonult be az 1. honv. gy. ezredhez mint népfelkelő.

Dr. Papp Endréné Köpe Anna tanítónőnk, tekintettel megváltozott családi körülményeire, iskolafenntartó hatóságunktól szabadságot kért és kapott, helyébe Kozma Gabriella, okleveles polgári iskolai tanító mint segédtanítónő lépett, aki szorgalmával, lelkiismeretességével, buzgóságával és nyájas modorával csakhamar beleilleszkedett abba a szellembe, amely a tanítótestületet áthatja.

Az új iskolai évben mint óraadót Ferenczy Paula okleveles polgári iskolai tanítónőt, majd — Scholtz Margit tanítónőnk betegsége miatt — Haitsh Ella és Dörre Klotild polgári iskolai tanító-nőket alkalmaztuk. Előbbi több tárgyat, utóbbiak a magyar nyelvet az I. és II. polgári osztályokban, illetve a rajzot mind a négy osztályban tanították az iskolai év végéig.

A hadiszolgálatot tevő Lahmann György kartárs helyébe Oravecz Ilona okleveles tanítónőt kértük meg, aki a II. fiúosztályt nagy buzgalommal és szeretettel vezette az egész iskolai éven át.

A *tanítás*. Az elemi iskolák tanítótestülete — egy helyettessel — teljes volt, a polgári iskolában pedig ismét összevont tanítást kellett alkalmaznunk. A kézimunka- és rajzórát összevontuk, az így felszabadult időt Fuchs és Scholtz kartársnők a német és földrajz, illetőleg magyar nyelv helyettesítésére fordították. A III. és IV. polgári osztályban a magyart 3—3 órában tanítottuk.

Az iskolaévet szeptember 1-én a beiratásokkal kezdtük. Június hóban 167 elemi és 42 polgári iskolai tanulót irtunk be. A beiratásokhoz a szülők oly nagy számban hozták a tanítványokat, hogy némely osztályba a meghatározott létszámon felül is került tanuló. Ezt a rendkívüli háborús évnek tudhatjuk be, mert a múlt ősszel székesfővárosunk még több iskoláját katonák foglalták le, azért sokan a szabad iskolánkba hozták gyermekeiket. Iskolafenntartó hatóságunk méltányolta ezt a körülményt, de ki is mondta, hogy a béke után bekövetkező időben az előírt számon felül több tanulót semmi esetre se vegyünk fel.

Az iskolai évet szeptember 7-én kezdtük meg a szokásos ifjúsági istenizszoval, 9-én meg a rendes tanítást. Rendkívüli zavarok nem szakították meg az iskolai évet; az elemi fiúiskolában csakis Pósch Károly bevonulása miatt vált szükségessé helyettesítése, amikor ugyanis előbb Klaar Elza, majd Hajts Ella tanítónők helyettesítették. Annál inkább zavarta meg a tanítást a polgári leányiskolában Scholtz Margit, majd Fuchs Paula tanítónők betegsége. Előbbi december és január hónapokban influenzában feküdt, februárban bejárt ugyan, de annyira elerőtlenedett, hogy március hónaptól fogva szabadságot volt kénytelen kérni. A rajzot Dörre Klotild, a magyart Haitsh Ella, a szépírást az igazgató helyettesítette. Fuchs Paula április hóban hökhurutban betegedett meg, azért a németet Télessy Dalma, a földrajzt Ferenczy Paula, a kézimunkát pedig a hospitáló ipariskolai kisasszony látták el.

Az iskolát fertőző betegség vagy más ok miatt ugyan nem kellett bezárnunk, de azért az 1915/16-iki iskolaévet a szomorúbb évekhez kell számítanunk. Az ősszel és télen ugyanis a bárány-

himlő, néhány esetben a kanyaró és vörheny, tavasszal a járványos fültőlob söpört végig, különösen az elemi osztályokban. Hangsúlyoznunk kell, hogy sok esetben a szülők gondatlansága, felületessége volt oka a járványos betegségek terjedésének. Többször voltunk kénytelenek a fertőzött gyermekeket az osztályokból hazakísértetnünk, akiknek megjelenése újabb fertőzésnek szolgáltak terjesztőül. Ezt is a háborús idegességnek írhatjuk rovására?

Kérjük a t. szülőket, ha gyermekük már áldozata a járványnak, ne küldje iskolába, tartsa otthon, nehogy a jelentéktelennek látszó bajból számosabban részesüljenek!

Kiütéses tifusz miatt 3, valódi himlő miatt 3, roncsoló toroklob miatt 3, kanyaró miatt 6, vörheny miatt 19, hökhurut miatt 7, bárányhimlő miatt 63 és járványos fültőlob miatt 66 tanulót tiltottak ki; ezek közül 137 tanuló maga volt a beteg, 37 esetben a családban, 10 esetben a házban előfordult fertőző baj miatt. (17 polgári iskolai tanuló.)

November 17-én meghalt Farkas Margit IV. elemi osztályú tanítványunk. Nem járványos kór ragadta el szerető szülei köréből, de azért osztálytársnőit még sem vezethettük el a végtiszesség megadásához, nehogy meghülésnek tegyük ki. Fogadják a gyászoló szülők most is őszinte részvétünk kifejezését!

A tanítás eredményére azonban a sok betegedés nem volt befolyással, mert az egyes osztályvezetők azon voltak, hogy a betegség miatt mulasztott tanulók a tananyagot pótolják.

Erről iskoláink látogatói többször győződtek meg. Gyakrabban tisztelhattuk képviselőtestületünk lelkészelnökét, nt. Broschko G. Adolf urat; az esperességi körlelkészt nt. Majba Vilmos urat, Hajnal Adolf el. isk. szakfelügyelő, Magyar László és Dr. Ágh Géza polg. isk. szakfelügyelő urak 1916. év telén és tavaszán látogattak meg, míg Vécsey Leo isk. felügyelő úr gyakran érintkezett a testület tagjaival, hogy meggyőződést szerezzen az iskolában uralkodó szellemről és a tanítás eredményéről.

Iskolabizottságunk ez idén is szívesen megengedte, hogy Liebermann Lukrécia tanítónőképzőintézeti tanuló, valamint Kirner Kornélia, Schmidtbauer Fanni és Szabados Erzsébet ipariskolai hallgatónők az elemi iskolát, illetőleg az elemi iskolai kézimunkaórákat látogathassák, hogy magoknak tanítási gyakorlatot szerezzenek. Nevezett hölgyek nemcsak iparkodásukkal, hanem szíves és előzékeny modorukkal, a leánykákval való kedves bánásmódjukkal az illető tanítónők elismerését kiérdemelték.

A háború. Az elmúlt iskolai évben is naponként kis imában kértük a világháború leghatalmasabb támaszát, Teremtőnket, adjon sikert

hősiesen küzdő seregeinknek; miután — sajnosan — most sem élvezhetjük még a békét, ebben az évben is győzelemért fohászkodtunk minden reggel mennyei Atyánkhoz. De nem csupán szóval kívántunk befolyni az események jóra való fordulására, hanem tettekkel is bizonyítottuk hazafiságunkat. Leányaink az elmúlt télen nem köthettek, nem küldhettek meleg holmikát a téli hadjárat idejére, mert az anyag beszerzése rendkívül nehéz volt, de azért ott, ahol lehetett és akkor, mikor kellett, szívesen munkálkodtak másképpen.

Az 1915 május 22-én tartott előadásunk a „vak katonáknak“ 594.40 koronát jövedelmezett; leszámítva a 14.94 korona költséget, 577.46 koronát küldtünk Simonsits Elemér úrnak erre a célra. A jótékony célra való tekintettel ifj. Kellner Ernő úr a meghívókat és belépőjegyeket ingyen volt szíves szállítani. Felülfizettek: Dr. Zsigmondy Jenő úr 10 K, Dr. Csengey Gyula úr 10 K, Vécsey Leó 5 K, Bossányi nővérek 16 K, Glück E. úrnő 10 K, N. N. 10 K, Dr. Liedemann Frigyesné úrnő 6 K, Dr. Vida Zoltán úr 7 K, Héber Ida 5 K, Vida Pál 5 K, Lingel Jánosné úrnő 9 K, Nagy Klári 4.61 K, Winter Magda 4 K, Hirsch Klári 3 K, Just Dóra 3 K, Szöts Kamilla úrnő 3 K, Áprily Amália 6 K, Szabadi Irma 5 K, Gerber Erzsébet 3 K, Baksa Margit 5 K, Kovács Gáborné úrnő 4 K, Kiss Józsefné úrnő 4 K, Pösch Károly úr 2 K, Martony Elek úr 1 K, Jakobei Jolán 1 K, Rosta Antal úr 1 K, Milanovics Anna 2 K, Fried Ilona 2 K, Uhlmann Anna 1 K, Vikárné úrnő 1 K, Kelemen Kornél 1 K, Nagy Zoltán 1 K, Nadas Tessa 2 K, Kreiner Klára 1 K, Breitner Bözsi 2 K, Kostenszky Évi 2 K, Salamon Márta 1 K, Weil Piroska 1 K, Hodina Márta 1 K, Hönig Lili 1 K, Hermanné úrnő 2 K, Szöts Edit 30 fill., Moldoványi Imréné úrnő 2 K, Roheim Károly 2 K, Kramer Klári 1 K, Wiesengrund Miksa 4 K, Sellei Ili 1 K, Balog Mária 3 K, özv. Mayerhoffer Lajosné 2 K. Kapitán Emilia 1.21 K, Jakab Teréz 1.46 K, II. polg. o. gyűjtése 15.60 K, I. polg. o. gyűjtése 31 K, IV. el. leányosztály 15 K, II. el. leányosztály 2.22 K, Scholtz Margit úrhölgy 10 K, összes felülfizetések 235.40 K.

1915 Mikulás napra leánykaink 75 piros zsákocskát megtöltöttek cukorkával, csokoládéval, édességekkel s elküldték a Munkácsy-utcai hadikórházba. December 12-én vendégül látták azt a husz sebesült hőst, akiknek összesen 40 gyermekét játékkal, édességgel gazdagon megajándékozták karácsony alkalmából. December 18-án a polgári leányiskola önképzőköre ünnepet rendezett az Evangélikus Szeretetház javára felolvasással, énekkel, szavalatokkal és élőképekkel. Ezen estén ismét 18 sebesült vett részt, kiket

növendékeink megvendégelték és szivarral, cigarettával bőven ellátták. December 19-én karácsonyi vásárt tartottunk ugyanarra a célra, mint az előbbi ünnepet. A nemes cél eléréséhez tanítványaink 1000 K-val járultak. Azonkívül gyűjtés útján befolyt összegekből 100 koronát küldtünk az ev. tanítók özvegyeinek és árváinak (Harangszó), 370 koronát meg a kassai áll. felső leányiskola VI. oszt. növendékek által tervezett „Szeretettfalva“ felépítéséhez; ugyanezen célra az Önképzőkör külön 50 koronát küldött. Két magyar lobogót küldtünk Németországba, hogy ott győzelmeink öröme nyilvános helyen hirdessék a magyarok szövetségi hűségét.

A március 15-én tartott ünnepünkön ismét 20 sebesült hőst láttunk mint vendéget és április 16-án kis hangversenyen szórazottattuk a Munkácsy-utcai kórház betegeit.

Adományok. Az elmúlt iskolai évben következő adományokban részesültünk:

Jármay Gyula úr jó tintával látta el iskolánkat.

Vassko Elemér úr hagyatékából csiga- és kagylógyűjteményt kaptunk szép asztalban.

Friedmann Tessa IV. el. o. t. 30 darab ásványt ajándékozott a IV. elemi leányosztálynak.

A Tabitha-nőegylet 4 fiút ruházott fel.

Mélt. Saxlehner Andorné úrnő 6 leánynak küldött új télruhát.

Hellerné-Pollák Rózsi úrnő 10 K, szegény tanulónak adományozott, amelyet a német egyház 15 korona adományával egy hadbavonult atya IV. p. o. tan. beiratási költségeire fordítottuk.

Dr. Rásóné úrnő 14 K, Andori Sándorné úrnő 10 K, Patz Gusztávné úrnő 10 K, Böhm Emilné úrnő 10 K, Cseikel Béláné úrnő 24 K, Manno Emánuelné úrnő 35 K, Werner Ágost úr 10 K, Wels Frigyes úr 10 koronát adományoztak részint szegény tanulónak, részint jótékony célra, melyek egyik részét felhasználtuk, papucskhoz való szövetet vettünk, más részét ösztöndíjakra fordítottuk.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár a polgári iskolai segélyező-egyesületnek 200 K segélyt szavazott meg.

Singer és Wolfner urak 10 darab könyvet 22:60 K, az Athenaeum 3 darab könyvet 5:40 K, a Földrajz r.-t. 7 darab könyvet 19.60 K, A Franklin r.-t. 9 darab könyvet 24:30 korona értékben ajándékoztak szegény tanulóknak.

A Luther Társaság vallásos könyveket adományozott ev. polgári iskolai leányaink számára.

Iskoláink növendékeiben a lefolyt iskolai évben is iparkodtunk a tiszta erkölcsöt nevelni; a vallásosság gyakorlására a minden hó első hétfőjén tartott ifjúsági isteni tiszteletek szolgáltak. Isten házában

kezdtek és ott végeztük be az elmúlt esztendőt is. Ott tartottuk meg május hó 1-én a kárpáti napot is, amelyen megemlékeztünk a hősokról, akik hazánkat a dúló ellenség ellen megvédték. Különböleg megüztük a szokásos egyházi és hazafias ünnepeket is. A márciusi ünnepen Pósch Károly kartárs tartotta az ünnepi szónoklatot.

Az *Önképzőkör* ez évben ismét megtartotta minden szombaton rendes összejöveleteit, melyek tavaly, a háborus kézimunkákra való tekintettel teljesen szüneteltek. 65 rendes tagja volt, kik szavalással, felolvasással, önálló dolgozatokkal igen tevékeny munkásságot fej-tettek ki. Megünnepelték az aradi vértanuk halálának évfordulóját, Erzsébet királyné nevenapját külön és március 15-ét az iskola ünnepének keretében. Ez alkalommal Vécsey Irén felolvasta pályadíjat nyert dolgozatát s átvette a jutalmat: kárpáti győzelmeink emlékére kiadott művészi bronzérmét. — Három ízben vetített képes előadást rendezett az *Önképzőkör*, 30 fillér belépődíj mellett.

December 18.-án az „Evangélikus Szeretetház“-ban ápolt rokkant katonák javára rendezett előadást élőképekkel, zenével és szavatokkal. A Ringer Erzsébet pályadíjat nyert rajzával díszített meghívókat íj. Kellner Ernő úr a jótékony célra való tekintettel ingyen nyomatta és az anyagot is ő szolgálta, amiért e helyen hálás köszönettel adózunk.

December 19.-én vásárt rendezett az *Önképzőkör* az iskola növendékeinek rajzolt, kézimunkázott és egyébként felajánlott ajándékaiból, — ugyancsak az „Evangélikus Szeretetházban“ ápolt rokkant katonák javára.

Az előadás s a vásár tiszta jövedelmét, 1000 koronát a nemes célnak juttatta az *Önképzőkör*.

Ez alkalommal a következő felülfizetéseket kaptuk: Zsigmondy Jenő közfelügyelő úr 10 K, Back Zsuzsi 50 fill., Dr. Berczely Harryné 4 K, Bergl Gusztávné 8 K, Berta Ilona 5 K, Dán György 3 K, Fussfeld 2 K, Goldschmidt Hugó 2 K, Héber Ida 3 K, Dr. Holitscher Pálné 4 K, Horváth Antalné 1 K, Kegler Frigyes 1·50 K, Kochanovszky Zdenko 2 K, Kostenszky Pálné 2 K, Kostenszky Éva 2 K, Lingel János 80 fill., Plechschmidt Jenőné 6 K, Politzer Anna 1 K, Ringer Erzsébet 4 K, Rupp Lili 6 K, Sárkány Jenőné 3 K, Schiffer Károly 80 fill., Schmidtné 1 K, Schneider Henrika 20 fill., Scholtz Margit 10 K, Szabó Irén 2 K, Székely Olga 50 fill., Sztelho András 80 fill., Vécsey Leoné 5 K, Vikár Magda 1 K, Vogel Klári 1 K, N. N. 2 K, U. V. 4 K, X. Y. 50 fill., Dökker Ferencné 6 K, Ringelheim Anna 2 K, Sarbó Magda gyűjtése 8 K, Schneider Vilma 2 K.

Fogadják a nemesszívü adakozók, kik pénzzel s a vásárra küldött ajándékaikkal segítségre voltak, leghálásabb köszönetünket.

Külön elismeréssel tartozunk Breuer Marianne úrhölgynek, iskolánk volt növendékének, ki művészi hegedűjátékával esténk sikerét kiválóan növelte.

Önképzőkörünk igyekezett szerény kereteiben a háború reánk rótt kötelességeknak megfelelni.

Szeretettelva felépítéséhez 20 koronát küldött, melyet Glück E. Jánosné urnő 30 K-ás adományával 50 K-ra egészített ki.

Az újabb hadikölcsönnél ismét 100 koronát jegyzett.

A nyilvános előadásokhoz 20—20 sebesült katonát hívott meg.

Örömmel iktatjuk ide, hogy az „Ifjú Évek“-ben megjelent Glück Erzsí verse: „Mikulás bácsi kalandja a földön“, továbbá Ringer Erzsí természetrajzi tanulmánya „A bőregérről“.

Könyvtárunkvétel és ajándékozás útján ez évben 40 kötettel gyarapodott, 936-szor használták. Jelenleg 182 kötet és 14 folyóirat van benne.

A *Bajtárs Alap* ezidén is teljesítette vállalt feladatát. 166 tagja volt, akiktől a gyűjtők hónaponként beszédtek az önként felajánlott 10—10 fillért. Vagyonának gyarapítására február 12.-én nyilvános ünnepet rendezett, melyen Kozma Gabriella tanítónő előadást tartott cseppfolyós levegővel, a növendékek pedig zenével, szavalattal s Tordai Grail Erzsí „Honmentők“ című darabjával szerepeltek. Az este 406-78 koronát jövedelmezett. Felülfizetett: Zsigmondy Jenő közfelügyelő úr 10 K, Borbély Lajosné 50 K, I. N. 10 K, Kaczián János esperes úr 4 K, Blumenan Margit 1 K, Döcker István 1 K, Kovács Juliska 2 K, Matzner Hugóné 1 K, Manno Darinka 2 K, Ringer Erzsí 4 K, Rupp Lili 4 K, Vikár Béláné 1 K, Windt József 1-50 K, U. V. 50 f, X. Y. 50 f. Fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Mint az előbbi években, úgy ezidén is küldött a Bajtárs Alap két jó magaviseletű gyermeket nyaralásra és két kiválóan szorgalmas volt növendéket kereskedelmi iskolába járatott.

A hadikölcsön ezidei jegyzésénél 100 koronával vett részt.

A *Kis Tabitha* ezidén is serényen munkálkodott. Leginkább hadbavonultak gyermekei számára kötöttek, horgoltak, varrtak.

Tanítványainkkal kisebb kirándulásokat végeztünk. Így pl. ősszel Aquincumban voltunk, tavasszal a Hűvösvölgyben, az elemi tanulókkal a Kamaraerdőben, a Városligetben stb. ültük meg a madarak és fák napját. Nagyobb szabású kirándulást ez évben sem rendeztünk a forgalom, az ellátás nehézségei miatt.

Az Urániában kétszer voltunk s többször mutattunk be tanítványainknak vetített képekkel való előadásokat a földrajz és történelem köréből.

Ösztöndíjak és segélyek. Részint alapítványaink folyó évi kamataiból, részint az adományokból részesültek:

a Koob Irma-féle 40 K ösztöndíjban : Paul Mariska IV. polgári iskolai tanuló ;

a Walther Ágost-féle 20—20 K ösztöndíjban : Broschko Klára I. polgári és Scholtz Böske IV. elemi iskolai tanuló ;

a Steinhardt Gizella alapítványból : Nonnenmacher Ilonka II. elemi iskolai tanuló ;

a Patz Ilonka emlékkönyveket kapott : Dlabola Margit és Werner Anna I. elemi iskolai tanulók ;

a Kunewalder Fülöp-féle alapítványból : Geisse Margit IV. polg., Pösch Aladár III., Fehér László és Bognár Károly II. e. iskolai tanulók ;

az Ebner Ferencné-féle alapítványból : Kopp Lidia I. p. o. t. ;

a Tabitha nőegylet 10—10 koronáját Dombi Karola IV. p. és Moravitz Anna II. elemi o. t. ;

a Vécsey Leo segélydíjait : Hoesz Rózsa IV., Kranitz Irma III., Trattner Katalin II. és Horváth Emilia I. p. o. t. ;

Andori Sándorné úrnő adományát Welter Hilda III. p. o. t. ;

Dr. Rásóné adományát Schrammel Géza IV. elemi o. t. ;

Wels Frigyes úr adományát : Jakab Márton I. e. o. t. ;

Dr. Heinrich Antal úr adományából, mely összeget a hadikölcsön-kötvényeink szelvényeivel megtoldottuk : Hesz Antal, Kirnbauer Ferenc, Kormos László és Schiffer Károly III. elemi o. t. ;

Névtelen úr adományából : Rados János és Bertram Gusztáv IV., Scholtz Vilma és Szabó Irén II. el. o. t.

A német egyház nőszövetségének ösztöndíjából : Balog Mária IV. p. és Pál Irén IV. elemi o. t.

Steinhardt Antal 30 koronás adományából : Nonnenmacher Ilonka, Kiss Anna és Hochschild Stefánia III. elemi o. t.

Köszönetet mondunk a szíves adományozóknak, akik lehetővé tették, hogy tanítványainknak örömet szerezhettünk. A megosztott öröm kettős öröm !

A Deákteri Iskolatársnők Egyesülete a lefolyt iskolai évben is pihent. Azt a látszatot kelti bennünk, hogy alapját nem jól vetettük meg, célját igen magasan tűztük ki, hogy nem bír gyökeret verni az iskolánkat elhagyott leányainkban. Mint hallottuk, néhányan az Egyesület átszervezését tervezik, hogy tevékenyebb életre keltsék, működtessék. Talán jövő évi Értesítőnkben erről már beszámolhatunk.

Komor időkben kezdtük az 1915/16-iki iskolai évet, ugyanolyan borús időben zárjuk.

Vajha megértenék már a küzdő felek, hogy a háború csak ront, a béke épít. Nekünk, mint embereknek építő munkát kell végeznünk. Bár ne zavarná meg munkánkat az új, 1916/17-iki iskolai évben a háború !

Iskoláink munkálkodása a hadbavonultak és ezek családjai javára:

1. A vak katonáknak	577.46 K
2. Evangélikus Szeretetházra	1000.— „
3. Evangélikus tanítók özvegyeinek és árváinak ...	100.— „
4. Szeretettelva felépítéséhez	370.— „
4a. Szeretettelva felépítéséhez (önképzőkör) ...	50.— „
5. A Mentő-Egyesületnek	2335.43 „
6. Bolgár vöröskeresztnek, levelezőlapok után ...	132.20 „
7. Május 1-én (Kárpáti nap)	545.54 „
8. A harctéren küzdő katonáknak kb. 400 kötet és füzet olvasmány.	
9. Külföldi kórházba magyar katonáknak 20 darab 5 kg csomag olvasmány (a csomagolást a Kókai L. cég díjmentesen végezte).	
10. Karácsonyi ruhagyűjtés kb. 321 darab különféle ruhadarab.	
11. Szövetdarabok, melyekből 2 fiúnadrág, 9 különféle nagyságú leányruha és 130 pár kórházi papucs készült. (75 párt a konstantinápolyi magyar kórháznak küldtünk.)	
12. Elhasznált hadibélyegeket a Hadsegélyző hivatalnak. (A III. fiúosztály egymaga 1000 darabot.)	
13. Az évvégi bizonyítványokra 540 db. hadsegélyző 20 filléres bélyeg.	
14. A Hadsegélyző Hivatalnak 12 kg. tépés.	
15. Cilli (Stájerország) sebesült magyar vitézek részére 3 ötkilós csomag olvasmány, 30 törülköző, hímzett magyar címerrel, 30 darab meleg kötött ruhanemű, 12 zsebkendő, hímzett magyar lobogóval. Karácsonyfadisz, 100 gyertya és gyertyatartó.	
16. Kolomea, karácsonykor, egészségügyi osztag részére 132 telt zacskó (édesség, dohány és hasznos tárgy) 100 gyertya és gyertyatartó, karácsonyfadisz).	
17. 22 sebesült és fogoly vitéz 47 gyermekének karácsonyi ajándék, ruhanemű, játék, édesség, könyv.	

18. Munkácsy-utcai hadikórház sebesültjei részére:
- a) 75 édességgel, dohány- és szivarkával telt zacskó Mikuláskor.
 - b) 4 nagy karácsonyfára való dísz, gyertya, édesség.
 - c) 85 csomag húsvéti ajándék.
 - d) 117 darab papucs, 57 zacskó, 300 darab zsebkendő, 24 törülköző, 33 sapka, 24 darab meleg kötött ruhameű, 1 párna és huzat, 200 naptár, 30 könyv, 80 füzet olvasmány, 82 darab íróeszköz, 5 varrókészlet.
19. Iskolánk tanítványai részint iskolai, részint magáncélra következő összegekben jegyezték hadikölcsönre:
a) az	I. kibocsátás alkalmával	---	---	650 K
b) a	II. „ „	---	---	150 „
c) a	III. „ „	---	---	1050 „
d) a	IV. „ „	---	---	11850 „
összesen				13700 K névértékűt.

ISKOLÁNK TANÍTÓ-TESTÜLETE.

A tanító neve	Tanít		Tantárgy, osztály	Hetenkinti óraszám	Jegyzet
	egyált. mióta?	nálunk mióta?			
— Bruckner Frigyes... ..	1884	1900	Ének III. és IV. el. és polg. o.	10	Gyülekezeti orgonista
— Döbrentey Irén	1890	1896	II. el. leányoszt.	20	—
∟ Ferenczy Paula	1915	1915	Tanít a polg. I. isk.	19	Helyettes
∟ Fuchs Paula	1903	1903	" " " " "	18	—
— Jakobei Erzsébet... ..	1905	1905	Kézim. az el. I. isk.	21	Irodai segéd
— Jakobei Margit	1891	1891	I. el. leányoszt.	18	—
— Kalma Pál	1897	1899	I. el. fiuoszt.	18	—
∟ Kozma Gabriella	1915	1915	Tanít a polg. I. isk.	22	A term. szertár őre
— Lahmann György... ..	1899	1907	—	—	Hadi-szolgálatban
— Martony Elek	1910	1910	Vallást. a polg. isk.	8	—
— Mikolik Kálmán	1875	1880	Tanít a polg. I. isk.	12	Igazgató
— Mokry Eszter	1894	1894	IV. el. leányoszt.	20	—
— Oravec Ilona... ..	1915	1915	II. el. fiuoszt.	20	Helyettes
— Pösch Károly	1895	1912	IV. el. fiuoszt.	24	Esp. tan. egyes. elnöke, a fiuosztályok tornatanítója
∟ Scholtz Margit	1903	1903	Tanít a polg. I. isk.	16	—
— Szűsz Lajos	1897	1906	III. el. fiuoszt.	18	Tantest. képv.
∟ Télessy Dalma	1900	1908	Tanít a polg. I. isk.	18	—
— Trauschenfels Elza	1905	1906	III. el. leányoszt.	22	—
— Votisky Zoltán	1905	1910	—	—	Hadi-szolgálatban
— Windt József	1902	1902	—	—	Hadi-szolgálatban
<i>Iskola orvos:</i>					
— Dr. Bexheft Ármin	1897	1897	—	—	Hadi-szolgálatban
<i>Hitoktatók:</i>					
— Károlyi Károly	—	—	el. és polg. I. isk.	3	r. k. belv. káplán
— Dr. Frenkel Bernát	—	—	polg. leányisk.	8	rabbi
— Kondor Ignác	—	—	el. fiu és leányisk.	16	c. szakfelügyelő

JEGYZET: A francia nyelvet **Fuchs Paula** kisasszony tanította.

A bevégzett tananyag.

a) A népiskolában.

I. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Kalma Pál*. — A leányoknál: *Jakobei Margit*.

1. Vallástan.

Bibliai történetek az ó- és újszövetségből. Egyházi énekek és imák.

2. Magyar nyelv.

Magyar írás és olvasás s a nyelvtan alapfogalmainak idevonatkozó része, szorosabb meghatározás nélkül.

Egyszerű nyelvtani gyakorlatok megfejtése szóban és írásban.

3. Számтан.

A négy alpművelet szóval és jegyekkel az 1—20-ig terjedő számkörben.

4. Szemléltető oktatás.

A szülői ház, az iskola, a templom. Házi állatok; a kert, az utca, a helység, kézművesek, kereskedők; a mező, rét, erdő; néhány növény; a hegy a víz; időváltások. Nappal, éjjel. Napok. A hét.

Elbeszélések a gyermeki életből: állatmesék. Gyermekdalok és költemények.

II. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Oravecz Ilona*. — A leányoknál: *Döbrentey Irén*.

1. Vallástan.

A tanterv által előírt bibliai történetek, imák és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

A helyes olvasás gyakorlása. Hangtan, szótagolás, írásjelek. Rövid nyelvtani feladványok. Költemények emlékelése.

3. Német nyelv.

A német írva-olvasás tanítása, német szók gyűjtése és beszélgetések az egyszerű mondat körében. Versek s egyszerű fordítások.

4. Számтан.

A négy alpművelet az 1—100-ig terjedő számkörben elvont és megnevezett számokkal. A mértékek megismertetése.

5. Beszéd- és értelemgyakorlatok.

A község. Házak, utcák, terek, közlekedési eszközök. Köz- és magán-épületek. A község határa. Mező, rét, szántóföld, erdő. Síkság, domb, hegy, völgy, folyó, tó. A határ állatai, növényei, ásványai. A község lakossága, foglalkozása, életmódja. Évszakok. Hónapok. Az esztendő.

6. Szépírás. — 7. Rajz. — 8. Ének.

III. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Szűsz Lajos*. — A leányoknál: *Trauschenfels Etza*.

1. Vallástan.

A bibliai történetek összefüggésükben; Jézus és az apostolok élete s főbb tanai; Az Úr imája; szentírásbeli mondatok és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

A helyesen hangsúlyozott, értelmes olvasás gyakorlása. Olvasmányok tárgyalása s alkalmas költemények betanulása. Az állítmány. Az alany. A puszta mondat. Kérdő és értesítő mondatok. Megrövidült mondatok. Felkiáltó mondatok. A főnév. Egyes és többes szám. A tulajdonnév. A névelő. Névmások. Az ige. A melléknév. Több alanyú, több állítmányú mondatok.

3. Német nyelv.

Olvasás és írás; beszéd- és fordítási gyakorlatok.

4. Számtan.

A négy alpművelet szó- és írásbeli begyakorlása az 1—1000-ig terjedő számkörben. A mértékekről s pénzekről tanultak kibővítése.

5. Földrajz.

Földrajzi alapfogalmak. A főváros ismertetése és történetének a gyermekek felfogásához mért rövid foglalata. A főváros határa és környéke. Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye. A haza, az ország fogalma. A tanultaknak egyszerű, vázlatos rajzolás.

6. Természetráaj.

A megelőző két osztályban tárgyalt természetráaji ismeretek kibővítése és bizonyos rendszerbe foglalása biológiai alapon.

A háznál élő hasznos és kártékony állatok; a konyhakert, virágskert s gyümölcsöskert ismertebb növényei. A kert állatvilága. A mező, rét, szántó-föld fontosabb növényei s állatvilága.

7. Ráaj.

Egyszerű tárgyaknak szemlélet és emlékezet után való ráajolása. Kéz-ügyesítő gyakorlatok és tervezetések.

8. Szépírás. — 9. Ének. — 10. Torna.

IV. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Pösch Károly*. — A leányoknál: *Mokry Eszter*.

1. Vallástan.

Az Isten, önmagunk és embertársaink iránt való kötelességek ismertetése a 10 parancsolat és a hegyi beszéd tárgyalása által; az apostoli hitvallás ágazatainak ismertetése és megmagyarázása a bibliai történetek alapján; szentírásbeli helyek és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

Az értelmes és szép olvasás. Alany. Képzett főnevek. Állítmány. Képzett igék. Pusztá és bővített mondat. Az igeidők ismétlése. A felszólító mondat. Az ige jelentő, felszólító és feltételes módja. Jelzők. Képzett melléke-
nevek. A számnév mint jelző. Birtokos jelző, birtok, a birtokos ragok. Az igének alanyi és tárgyi ragozása. Határozók. A határozói ragok és név-
utók szemléltetése. A határozó szók. Szóösszetétel. Összetett mondat.

3. Német nyelv.

Olvasás, írás, beszéd-, szavalat- és fordítási gyakorlatok. Szógyű-
temény.

4. Számtn.

A négy alaplámuvelet begyakorlása nagyobb megnevezett és különnevű számokkal; ezeknek egyneműekké való változtatása és a közönséges életben előforduló törtszámok.

5. Földráaj.

Az ország részei (a vármegyéből kiindulva). A haza fogalma. A magyar királyság összefoglaló ismertetése. Határ. Hegy- és vízráaj. Lakosság. Gazdasági élet. Műveltség. Emberbaráti intézmények. Az ország politikai felosztása és kormányzása. Európa általános áttekintése. A hazai éghajlati viszonyok kapcsolatban a gazdasági élet ismertetésével.

6. Történet.

A történeti képek kibővítése és az időszakok szerint való rendezése által nemzetünk fontosabb történeti mozzanatainak ismertetése.

7. Természetráajz.

Hazánk hasznos és káros állatai közül a nevezetesebbek s a hazai tavak és folyók hasznos és kártékony lakói. A külföldi állatok közül azok, amelyek az iparra, kereskedelemre és gyógyításra különös fontossággal bírnak. A külföldi ásványok közül azok, melyek nálunk is használatosak.

A hazai gazdasági, ipari, kereskedelmi és gyógyító növények s a hazai mérges növények közül a fontosabbak. A külföld ama növényei, amelyek nálunk is fontosak a háztartásban, a gazdaságban, az iparban, a kereskedelemben és a gyógyításban.

Az emberi test és ennek gondozása (az egészség fenntartására vonatkozó ismeretek).

**8. Rajz, mint a III. osztályban. — 9. Szépirás. — 10. Ének.
11. Torna.**

12. Kézimunka-tanítás az elemi leányiskolában.

II. OSZTÁLY.

Horgolás, mintaszalag csipkével és betűkivarrás keresztöltéssel.

III. OSZTÁLY.

Kötés; mintaszalag csipkével. Keresztöltés; tálcakendő.

IV. OSZTÁLY.

Lyukacsos kötött mintaszalag kötött csipkével. Kisebb munka száröltés- és néhány töltő-öltéssel.

Tanítónő: *Jakobei Erzsébet.*

A POLGÁRI

I. polgári

Osztályfőnök:

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanár	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky : Ó-szövetségi élet- és jellemképek. Kaczián : Luther kis kátéja. Kis énekeskönyv.
Magyar nyelv	4	Haitsch Ella	Ágostonné és Wehner : Olvasókönyv. I. r. Révy : Magyar nyelvtan
Német nyelv	3	Ferenczy Paula és Télessy Dalma	Dr. Szemák J. : Német olvasókönyv. Lukács Ö. : Német nyelv-iskola I. r.
Földrajz	2	Ferenczy Paula	Hunfalvy-Schneider-Nagy : Földrajz. Atlasz.
Számтан és Mértan	4	Kozma Gabriella	Vajdafi : Számтан I. Orbók : Mértan I.
Természetrájd	3	Kozma Gabriella	Szécskay : { Állattan és Növénytan I.
Szépírás	1	Mikolik Kálmán	—
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Rájd	2	Scholtz Margit és Dörre Klotild	—
Női kézimunkák	2	Fuchs Paula	—
Testgyakorlat	2	Kozma Gabriella	—
Francia nyelv	2	Fuchs Paula	Ch. Noel : Premières lectures françaises

LEÁNYISKOLÁBAN.

leányosztály.

Kozma Gabriella.

T a n t á r g y

Ó-szövetségi élet- és jellemképek. Az Ó-szövetség könyveinek ismertetése. A kátéból: a tízparancsolat. Egyházi énekek.

Szép és értelmes olvasás, főképp a *hazai történelemre és a magyar népeletre* vonatkozó olvasmányok értelmezése és tartalmuk rövid összefoglalása. — Alkalmos olvasmányok alapján az egyszerű bővített mondat fő- és mellék-részei, a beszédrészek meghatározása, a teljes név- és igeragozás. Kisebb versek szavalása. Hetenkint 1, csak az iskolában tartott írásbeli gyakorlatul diktandó írás vagy kisebb mesék és leírások fogalmazása.

Írás és olvasás. Helyesen hangsúlyozott értelmes olvasás. Szógyűjtés. Beszédgyakorlatok. Könnyebb leírások és elbeszélések, mesék, tollbamondás. Helyesírási és szavalási gyakorlatok.

A magyar korona országainak természeti és politikai földrajza részletesen.

A négy alapművelet elvont, egy- s különnevű számokkal. A négy alapművelet tizedes törttekkel. Az időszámítás. A métermértékek és a hazai pénzek ismertetése. Szögek: háromszög, négyszög, sokszög, kör, elipszis. Az idomok hasonlósága, congruenciája és szimmetriája. Négyzet és téglalap területe.

Ősszel: A háztartásban használatos termések és gyümölcsök.
Téli hónapokban: A gerincesek jellemzőbb alakjainak részletes leírása és osztályozása, tekintve azok hasznát, kárát és elterjedési viszonyait.
Nyári hónapokban: Több virágos növény leírása, tekintettel főbb alaktani jellegökre s ipari fontosságára. Egy kis herbarium készítése.

A fali táblán való előírás után ütenyezéssel a magyar és német abc kis és nagy betűi, magyar és német folyóírás. Helyes toll- és testtartás.

Az öntudatos helyes énekléshez szükséges zeneelmélet: zongító gyakorlatok. A keményhangsorok. Egyházi énekek. Egyszólamú dalok.

Egyenes vonalak mérése, osztása és egybeállítása a rajzeszközökkel és szabadkézzel. Egyenes vonalú síkdíszítmények rajzolása és tervezése. Szemléltetett egyszerű tárgyak rajzolása.

Horgolás Milieu-fonatöltéssel. Egy kis tálcakendő keresztöltéssel és ajourszegéssel. Törlőruha szegése és száröltéssel való kivarrása.

Rend- és szabadgyakorlatok: különféle tag- és törzsgyakorlatok. A természetes járás halkan dobbantással és futáslépéssel; ugrás. Szergyakorlatok: vízszintes és rézsutos, létrán, póznán, lebegőfán, lengő kötélén és gyűrűhintán.
Játék: Kosárlabda. Farkas és bárány stb.

A kiejtés begyakorlása. Írás és jelek. A háromféle névelő, főnév és ejtegetése, adjectív, possessív, demonstratív, tulajdonnevek, praeposition, számnevek. Avoir és être főbb alakjai. Fordítások. Szavalás. Hetenkint 1 írásbeli gyakorlat.

II. polgári

Osztályfőnök:

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanár	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky : Jézus élete és tanítása. Kaczián : Luther kis kátéja. Uj-testamentom. Kis énekeskönyv.
Magyar nyelv	4	Haitsch Ella	Ágostonné-Wehner : olvasókönyve II. r. Révy : Magyar nyelvtan.
Német nyelv	4	Ferenczy Paula és Télessy Dalma	Dr. Szemák : Német olvasókönyv II. r. Dr. Theisz : Német nyelvt. I. r.
Földrajz	2	Ferenczy Paula	Hunfalvy : Földrajz II. Lange-Cherven : Atlasz.
Számтан	3	Mikolik Kálmán	Vajdafy : Számтан I.
Mértan			Orbók : Mértan I.
Természetrájd	2	Mikolik Kálmán	Szécskay : Természetrájd II.
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Szépírás	1	Mikolik Kálmán és Scholtz Margit	—
Rájd	2	Scholtz Margit és Dörre Klótild	—
Kézimunka	3	Fuchs Paula	—

leányosztály.

Fuchs Paula.

T a n a n y a g

Jézus élete és tanítása, az Új-szövetség könyveinek rövid ismertetésével (Jézus történetének egyes részei Márk szerint). A kátéból: Az apostoli hitvallás. Bibliaolvasás. Egyházi énekek.

A magyar nyelv mondat- és alaktana folytonos elemzéssel, kiváló figyelemmel a helyesírásra és az írásjelek használatára; a népnyelv ismertetése és a hibás kijítés ellenőrzése; a rokonértelmű szók bemutatása és gyakorlása. Mondatrövidítés. A körmondat. Prózai és verses olvasmányok. Nyelvtani feladatok. Kéthetenként írásbeli dolgozatul leírások s egyéb önálló fogalmazványok. Szavalatok.

Az alaktan. Bővített mondat. Prózai és költői szemelvények. Szógyűjtés. Tollbamondás és helyesírási gyakorlatok, mesék, elbeszélések, szavalatok.

Az osztrák tartományok, Európa és Ázsia ismertetése a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével.

Az I. osztályban tanultak ismétlése. Közönséges törtek. Az egyszerű hármasszabály egész és törtszámokkal. — A növények az elsősoroltakat fejen, táblán és füzetben gyakorolják és dolgoznak iskolai és házi feladatokat is.

A legegyszerűbb mértani testek bemutatása és leírása, egyenesek és síkok kölcsönös helyzete. A kocka és hasáb felszíne és térfogata.

Az őszi hónapokban: a hazai erdei fák szemléltető leírása. Téli hónapokban: az állattan gerinctelen osztályai rendszeresen az egyes főbb jellemek kiemelésével. A tavaszi hónapokban: a fontosabb mezőgazdasági, kerti és konyhanövények, fák, virágtalan növények osztályozása és a herbariumkészítés folytatása.

A hangjegyek nevei és értéke: az ütemek, a hangsúly és hangközök elméletileg és gyakorlatilag. Egyházi énekek; egy- és kétszólamú dalok és magyar népdalok.

Magyar és német folyóírás gyakorlása, mint az I. osztályban.

Egyszerű sík formák rajzolása, szabadkézzel, ennek nyomán tervezetési gyakorlatok. Ecsetgyakorlatok. Egyszerű tárgyak szemlélet után való rajzolása és kifestése egy árnyalatban.

Vászonkötény a fehérvarrás alapöltéseivel, különböző ajouröltéssel. Lapos himzés és töltőöltés. Egyszerű női ing szabása, varrása és hurkolása. Gomblyukvarrás.

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanár	Tankönyv
Testgyakorlatok	2	Kozma Gabriella	—
Francia nyelv (fakultative)	2	Fuchs Paula	Ch. Noel: Premières lectures françaises

III. polgári

Osztályfőnök :

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanár	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky: A ker. egyház rövid története Kis énekeskönyv.
Magyar nyelv	3	Télessy Dalma	Révy Ferenc: Stylistika. Arany: Toldi (magyarázta Lehr Albert)
Német nyelv	3	Télessy Dalma és Fuchs Paula	Lukács Ödön: Német nyelviskola II. r. Dr. Theisz Gyula: Német nyelviskola II.
Történelem	2	Ferenczy Paula	Márky-Pallós: Magyarok története. I. r.
Földrajz	2	Fuchs Paula	Kozma: Földrajz. Lange-Cherven: Atlasz.
Vegytan, ásványtan és földtan	3	Kozma Gabriella	Rybar: Vegytan és ásványtan.

T a n a n y a g

Rendgyakorlatok: kanyarodások, fejlődés, sorbontás. Szabadgyakorlatok: csukló-, kar-, láb-, törzsgyakorlatok, hintajárás, bicicjárás. Szergyakorlatok: függeszkedés, létrán lebegőjárás és egymásnak kerülése gerendán; gyakorlatok, lengő kötélén és gyűrűhintán. Labdajáték. Kosárlabda. Ne nézz hátra, jön a farkas.

Alaktani ismétlések. A rendes igék tüzetes ragozása; használtabb rendhagyó igék, névmások, határozók s a névragozás részletesen. Mondatok készítése. Olvasás, fordítás és az olvasmányok tartalmának elbeszélése. Dictéek, nyelvtani és helyesírási gyakorlatok. Versek, prózai darabok és kisebb párbeszédok könyv nélkül.

leányosztály.

Mikolik Kálmán.

T a n a n y a g

A keresztény egyház története és a magyar protestáns egyház története. Egyházi énekek.

Nyelvtani ismétlések elemzés közben költői és prózai olvasmányok alapján. Az egyszerű és szép stílus sajátosságai, kiváló tekintettel a magyar nyelv eredeti sajátosságaira. Prózai és vers alak. Hangsúlyos és időmértékes verselés. Az írásművek felosztása, a prózai műfajok és a közéleti fogalmazványok. Irály és verstani elemzések. *Arany Toldijának* tárgyalása. Irálygyakorlatul: levelek, ok- és ügyiratok. Szavaltatok.

Szógyűjtés. Olvasási gyakorlatok. Az összetett mondat. Kéthetenként írásbeli dolgozat, részint az olvasmányokból merítve. Helyesírási gyakorlatok.

Az ó- és középkor rövid történetének rövid áttekintése a magyar honfoglalásig. A magyar nemzet története a mohácsi vészig.

Afrika, Amerika és Ausztrália általános ismertetése a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével. Magyarország földrajzának áttekintése.

A levegő és víz elemeinek ismertetése. Elem és összetett test. Kristályok. Nem fémek elemek és azoknak fontosabb vegyületei. A savak. A könnyű és nehéz fémek. Ötvény. Aljak. Sók. A szervetlen testek alakja, természet-tani és vegytani tulajdonságai. Kőzettan és földtan. Szerves vegytanból: illó olajok és gyanták, szénhidrátok, a szeszes erjedés, az alkoholok, a savak, zsiradékok, festőanyagok, alkaloidok és fehérnyanyagok.

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanító	Tankönyv
Számтан és mértan	3	Mikolík Kálmán	Vajdaly: Számтан II. Orbók: Mértan II.
Rajz	2	Scholtz Margit és Dörre Klotild	—
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Kézimunka	3	Fuchs Paula	—
Testgyakorlat	2	Kozma Gabriella	—
Francia nyelv	3	Fuchs Paula	Noel: Premières lectures françaises

IV. polgári

Osztályfőnökök:

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanár	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky: Ker. hittan és erkölcstan. Kis énekeskönyv.
Magyar nyelvtan	3	Télessy Dalma	Révy: Poetika és irod. történet. (haladóknak)

T a n a n y a g

Arányok, aránylatok; arányos osztás; százalékszámítás s annak alkalmazása; nyereség- és veszteség-súlyszámítás, lerovat, biztosítás. Aranyra és ezüstre vonatkozó számítások.

Egyenes vonalú idomok területe; síklapú testek felszíne és térfogata.

Összetettebb síkélmények rajzolása és festése. Magyar elemek ismertetése s azokból önálló tervezetés adott területre. Forgási testek és használati tárgyak rajzolása árnyékolással.

A hangközök és lépcsők folytatólagos ismertetése és továbbgyakorlása. A skálák képzése és éneklése minden hangnemben. Két- és háromszólamú gyakorlatok és énekek. Chorálok.

Egy hálókabát és női lábravaló szabása és varrása. Betűhímezés. Eredeti áttört kalotaszegi varrottas.

Kanyarodások játékközben. Forgólépés, járás, futás, csúszszószöktetés. Botgyakorlatok. Magas- és távugrás. Gyakorlatok gyűrűhintán: fordulattal, lábműködéssel felhúzóadás; létrán függeszkedés lóbálással; támfán; mellső és hátsó fekvő támasz. Játékok: Versenyfutás, kötélhúzás.

Értelmes olvasás és ennek alapján folytonos beszédgyakorlatok. Az egyszerű bővített mondat ismertetése, mondatrészei és beszédrészei elemzése, verses és prózai darabok megtanulása. Copiek, nyelvtani gyakorlatok, dictéek és kis komposziók olvasmányok alapján. Beszédgyakorlatok, a közéletből merített dolgok köréből.

leányosztály.

Télessy Dalma.

T a n a n y a g

Bevezetésül: A vallásról általában; a pogány, zsidó, mohamedán és keresztény vallás. Evangéliomi ker. hit- és erkölcsstan. Egyházi énekek.

Költői művek olvasása és esztetikai fejtegetése, szavalása és ezek alapján: a költői műfajok ismertetése és a kiváló magyar írók méltatása. Kéthetenkint írásbeli dolgozatok, leginkább az olvasmányokból merítve, a főalakok jellemrajzát adva és fogalommagyarázatok, elmélkedések.

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanító	Tankönyv
Német nyelv	3	Télessy Dalma és Fuchs Paula	Dr. Theisz : Német nyelv-iskola.
Történelem és alkotmánytan	3	Ferenczy Paula	Márki-Pallós : M. történelem II. r.
Számтан és mértan	2	Mikolík Kálmán	Vajdai : Számтан II. Orbók : Mértan II.
Természettan	3	Kozma Gabriella	Emódi : Természettan.
Háztartástan	2	Ferenczy Paula	Kohaut-Sajóhelyi-Tiborc : Háztartástan, neveléstan.
Egészségtan	2	Ferenczy Paula	Csapody-Gerlőczy : Egészségtan.
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Rajz	4	Scholtz Margit és Dörre Klotild	—
Kézimunka	3	Fuchs Paula	—
Testgyakorlat	1	Kozma Gabriella	—
Francia nyelv	2	Fuchs Paula	Salarien : Francia olvasmányok.

T a n a n y a g

A régi germánok életmódja; Nibelungen; Rolandslied; Lohengrin; Gudrun. Szavalatok. Kéthetenként egy írásbeli szabaddolgozat (Abhandlungen, Schilderung, Sprichwort Erklärung.) Helyesírási gyakorlatok.

A magyarok története kapcsolatban az egyetemes történet főbb eseményeivel; az újkor kezdete, a fölfedezések és a reformáció. Magyarország háromfelé szakadása és a protestáns vallás megerősödése. Szabadságharcok az alkotmány és a vallásszabadság védelméért. Béke a nemzet és az uralkodóház között. A francia forradalom és Napoleon. A szabadságharc. A kiegyezés. Magyarország alkotmánya.

A kamatszámítás és alkalmazása. Állampapírokra vonatkozó számítások. Gyakorlati példák kidolgozása táblán és füzetben. A kör kerülete és területe; a henger, kúp, gömb felszíne és térfogata.

A természetan alapfogalma. A testek általános tulajdonságai. Azok halmaza. A hő és annak hatása. Hőmérő. A szilárd, csepegős és terjengős testek egyensúlya és mozgása. A hangtan. A fénytán. A delejesség. A villamosság. Mindez kísérletek alapján magyarázva. Kapcsolatban a természettannal: Látóhatár. A föld és ábrázolása. Naprendszerünk. A föld forgása és keringése. A hold mozgása és fényváltozásai.

Az otthon és a család. A háztartás berendezése. A lakás. Táplálkozás. Ruházat. Takarékoság. Izlés, divat. — A testi, értelmi, erkölcsi nevelés. A nevelés intézői és azok hatásköre.

Az egészség és betegség fogalma. Az egészségre ható tényezők. A mozgás, érzés. Érzékek. A légzés. A vérkeringés. Táplálkozás. Mérgezés. Rögttöni segély. Ragályozás. Sebfertőzés. Betegápolás. Az emberi szervezet egyes részeinek megóvására, ápolására és fejlesztésére vonatkozó szabályok. A testi nevelés főbb elvei.

Az énekhez szükséges ismeretek az összhangzattanból. Többszólamú női karok. Műdalok jeles dalszerzőktől. Kétszólamú choralok.

Bevezetés a távlati rajzolásra. Szemlélet útján távlati rajzolása egyszerű szögletes tárgyakra. Magyar elemek önálló összeállítása, tervezési gyakorlatok, tekintettel a női kézimunkákra. Festési gyakorlatok élővirágok, színes edények, kitömött madarak után.

Egyszerű felsőruha szabása és varrása. Foltozás. Szabászat. Richelieu-munka és rece.

A III. osztály anyaga nagyobb kiterjedésben és nehezebb összeköttetésben; a testgyakorlás-tanításból kifolyó utasítások a gyakorlati életre.

Az előző osztályokban elsajátított ismeretek kiegészítése egyes olvasmányok tárgyai és alakjainak kezelése alapján. Később levelek fogalmazása. Fordítás; beszéd és szavazati gyakorlatok.

Az ágostai hitv. evang. elemi és polgári iskolákban az 1916—17-iki iskolai tanévben használandó TANKÖNYVEK JEGYZÉKE.

Elemi fiú- és leányiskolában:

I. osztály.

Komáromy-Luttenberger stb. ABC, 7. kiadás, kötve —56

II. osztály.

Bereczky. Bibliai történetek, 7. kiadás, kötve —70
Hittig Lajos. Számvetési példatár, II. oszt. szám., kötve —50
Képes német ABC és olvasó, kötve —70
Komáromy-Péterfy. Magyar olvasókönyv, II. oszt., 5. kiadás, kötve —70
Krug Lajos. Magyar nyelvi példatár, II. oszt. szám., kötve, —28

III. osztály.

Bereczky. Bibliai történetek, 7. kiadás, kötve —80
Hittig Lajos. Számvetési példatár, III. oszt. szám., kötve —46
Komáromy-Lakits-Péterfy. Képes magyar olvasókönyv, III. oszt. szá-
mára, 5. kiadás, kötve —82
Krug Lajos. Magyar nyelvi példatár, III. oszt. sz., kötve —34
Kozma Gy. Képes Földrajzi Atlasz III. oszt. —90
László-féle német nyelvgyakorló és olvasókönyv I. rész, 3. kiadás —46
Bognár-Kárpáti. Énekkönyv, III. oszt. —60
Mikolík-Szűsz. Földrajz, 3. kiadás, kötve 1.20

IV. osztály.

Kaczián. Luther kis kátéja, kötve (leányoknál: Győry. Luther kis kátéja) —60
Hittig Lajos. Számvetési példatár, IV. oszt. szám., kötve —46
Komáromy-Lakits-Péterfy. Képes magyar olvasókönyv, IV. oszt. szá-
mára, 4. kiadás, kötve —90
Krug Lajos. Magyar nyelvi példatár, IV. o. sz., kötve —40
Kozma Gy. Képes Földrajzi Atlasz IV. oszt. 1.32
Kozma-Somogyi stb. Olvasókönyv a IV. oszt. szám. A szabadsághős
unokái, 2. kiadás, kötve 1.16
László-féle német nyelvgyakorló és olvasókönyv II. rész. 6. kiadás —54
Bognár-Kárpáti. Énekkönyv, IV. oszt. —60
Dr. Szigethy Lajos. Történelem, kötve —46
Remenyik. Földrajz, IV. oszt. szám., kötve —60

Polgári leányiskolában:

I. osztály.

Bereczky. Ószövetségi élet- és jellemképek, füzve —.80, kötve	1.40
Kaczián. Luther kis kátéja, kötve	—60
Ágoston-Wehner. Magyar olvasókönyv I., 2.—, kötve	2.60
Hunfalvy-Schneider-Nagy. Földrajz polg. leányisk. sz., I. rész. 9. kiadás 2.—, kötve	2.60
Kogutowicz. Földrajzi isk. atlasz, 11. kiadás, kötve	2.80
Dr. Lukács. Német nyelv- és olvasókönyv (Kezdők.) I. K 2.20, kötve	2.80
Orbók-Kerecsy. Mértan I., 4. kiadás, 1.10, kötve	1.70
Révy. Kis magyar nyelvtan I., 1.40, kötve	2.—
Szécskay-Ágh. Állat- és növénytan, I. rész, 6. kiadás 2.70, kötve	3.30
Dr. Theisz Gyula. Német nyelviskola, I. rész, 3. kiad.	2.—
Vajdady-Schmidt. Számítan, I. rész, 9. kiadás, füzve 2.20, kötve	2.80

II. osztály.

Bereczky. Jézus élete és tanítása, füzve —.80, kötve	1.40
Kaczián. Luther kis kátéja, kötve	—60
Ágoston-Wehner. Magyar olvasó II., 2.70, kötve	3.30
Hunfalvy-Schneider-Nagy. Földrajz, II. rész., 8. kiadás 1.80, kötve	2.40
Kogutowicz. Földrajzi isk. atlasz, 11. kiadás, kötve	2.80
Lukács. Német nyelvtan, I. r., 2. kiad. (kezdők részére) 2.20, kötve	2.80
Orbók-Kerecsy. Mértan II. rész, 4. kiadás 1.80, kötve	2.40
Révy. Kis magyar nyelvtan II., 1.20, kötve	1.80
Szécskay-Ágh. Állat- és növénytan, II. rész, 3. kiadás 2.20, kötve	2.80
Szemák. Német olvasókönyv, I. rész, 7. kiadás, haladók részére 2.20, kötve	2.80
Vajdady-Schmidt. Számítan, I. rész, 9. kiadás, 2.20, kötve	2.80

III. osztály.

Bereczky. Rövid egyháztörténet, 7. kiadás, —.80, kötve	1.40
Kaczián. Luther kis kátéja, kötve	—60
Kogutowicz. Földrajzi isk. atlasz, 11. kiadás, kötve	2.80
Kozma Gy. Földrajz III. polg. leányisk. sz. 5. kiad. 2.20, kötve	2.70
Dr. Lukács. Német nyelv- és olvasókönyv, II. rész, 3. kiadás, (Kezdők részére) 2.70, kötve	3.30
Márki-Pallós. Magyarok története a III. oszt. sz. 2. kiad. 2.50, kötve	3.10
Orbók-Kerecsy. Mértan II. rész, 4. kiadás 1.80, kötve	2.40
Révy. Retorikai és stilisztikai olvasókönyv, füzve 4.—, kötve	4.60
Rybár. Vegytan polgári leányisk. sz., 6. kiadás 1.80, kötve	2.40
Theisz. Német nyelviskola, II. rész, füzve 3.—, kötve haladóknak	3.60
Vajdady-Schmidt. Számítan, II. rész, 8. kiadás, 1.80, kötve	2.40

IV. osztály.

Bereczky. Hit- és erkölcesstan, 5. kiadás, 1.—, kötve	1.60
Csapody-Gerlóczy. Egészségtan, 12. kiadás 2.20, kötve	2.80
Kohaut-Sajóhelyi Tiborczy Sebestyénne. Háztartási- és nevelési ismeretek, 6. kiadás 2.20, kötve	2.80
Lukács. dr. Német nyelvkönyv II., 3. kiadás 2.90, (kezdők részére)	3.50
Márki-Pallós. A magyarok története IV. oszt. 2.70, kötve	3.30
Révy. Poetika és irodalomtörténet, füzve 3.60, kötve	4.20
Szenes-Volenszky. Természetan és csillagászati földrajz, 3. kiadás füzve 2.90, kötve	3.50
Theisz. Német nyelviskola, II. rész, haladóknak füzve 3.—, kötve	3.60
Vajdady-Schmidt. Számítan, II. rész, 8. kiadás 1.80, kötve	2.40

A t. c. szülők és gondnokok figyelmeztetnek, hogy csakis az itt felsorolt és megjelölt kiadású könyveket vegyék, mert más kiadások az iskolában nem használhatók.

FIGYELMEZTETÉS! Csakis a könyvekre nyomtatott árak irányadók.

TANULÓINK SZÁMÁNAK TÁBLÁZATOS KIMUTATÁSA.

Osztály	A tanulók száma			Vallás				Anyanyelv				Születési év									Szüleinek polgári állása					Tandíj							
	beiratott	Ezek közül meghalt	kimaradt	ág. hitv. ev.	református	róm. kath.	görög kel.	izraelita	magyar	német	tót	egyéb	1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899	lelkész, tanár	más értelmiségi	kereskedő	iparos	földb. v. bérleb. szemi. szolgálattevő v. szolgálattevő	fizető	féltandíj.	tandíjmentes	
I. fiú	54	—	—	11	5	8	—	30	53	1	—	—	1	51	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	17	14	—	1	49	—	5
II. „	48	—	—	11	3	10	1	23	47	1	—	—	3	39	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	19	14	11	—	4	41	2	5
III. „	74	—	1	23	3	17	—	31	73	1	—	—	—	5	65	4	—	—	—	—	—	—	—	2	28	19	19	—	6	65	1	8	
IV. „	70	—	2	18	4	8	—	40	65	3	2	—	—	—	7	62	1	—	—	—	—	—	—	1	23	26	18	1	1	66	—	4	
Összesen fiúk	246	—	3	63	15	43	1	124	238	6	2	—	1	54	46	77	66	2	—	—	—	—	—	3	92	76	62	1	12	221	3	22	
I. elemi leány	55	—	4	13	2	6	—	34	52	2	1	—	—	51	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	15	27	9	—	2	50	—	5
II. „	50	—	4	14	4	4	1	27	47	3	—	—	—	2	43	4	1	—	—	—	—	—	—	—	1	10	27	10	—	2	41	—	9
III. „	48	—	6	10	1	9	—	28	46	2	—	—	—	1	39	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	19	16	10	3	—	45	—	3
IV. „	50	1	4	18	1	2	—	29	43	7	—	—	—	—	2	40	7	1	—	—	—	—	—	—	1	15	20	12	—	2	45	1	4
Összesen elemi leányok	203	1	18	55	8	21	1	118	188	14	1	—	—	53	47	46	48	7	2	—	—	—	—	4	59	90	41	3	6	181	1	21	
I. polg. leány	55	—	1	20	3	—	—	32	52	3	—	—	—	—	1	1	41	11	1	—	—	—	—	—	1	6	29	13	1	5	46	1	8
II. „	61	—	—	30	3	4	1	23	57	3	—	1	—	—	—	—	—	42	16	2	—	—	1	—	4	16	17	18	2	4	46	2	13
III. „	52	—	1	27	3	2	—	20	46	6	—	—	—	—	—	—	—	—	34	15	1	2	—	—	1	15	14	14	4	4	41	1	10
IV. „	52	—	—	21	5	5	—	21	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	37	10	3	—	—	2	15	23	7	—	5	39	—	13
Összesen polg. leányok	220	—	3	98	14	11	1	96	207	12	—	1	—	—	1	1	41	53	53	54	11	5	1	8	52	83	52	7	18	172	3	44	
A tanulók főösszege	669	1	23	216	37	75	3	338	633	32	3	1	1	107	98	124	115	50	55	53	54	11	5	1	15	203	249	155	11	36	574	7	87

AZ ISKOLA TANESZKÖZEI, ÉVI JÖVEDELME ÉS KIADÁSAI.

Az iskola neve	tannyelv	Épü- lete		Épületé- ben van		Taneszközei								Évi bevétel						Évi kiadás												
		tulajdon	bérlet	tanterem	tanítólak	tornaterem, iroda v. mellékhelyiség	fekete írtábla	hányféle fali olv. tábla gyűjtemény	fali térkép	földgömb	Termé- szetrajzi eszközök		Természet- tani vagy vegytani eszközök		Könyvtár	Tőkep. kamatjából	Tandijból	Székesf. segélyből	Simonyi-alapból	Vegyesekből	Köz. egyh. pénztárb.	Összesen	Személyi járandóságok	Fűtési, tisztogatásra és vitágtásra	Felsz. és tanszerek	Nyomatványok	Épületfenntartás	Vegyesek	Orsz. tan. nyugdíjalap	A tantermek bérértéke	Összesen	
											ábra gyűjtem.	termész. gyűjtem.	ábra gyűjtem.	termész. testek gyűjtem.																		
A budapesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvér-egyhá- zaknak (4 o.) fiúiskolája	m a g y a r	—	—	5	—	1	7	3	5	1	4	4	—	—	2205.35	26463.—	6000.—	4780.—	222.94	18871.12	58782.—	58542.41	37091.22	2648.20	565.93	459.75	539.60	191.71	216.—	16830.—	58542.41	
A bpesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvér-egyházaknak (4 oszt.) leányiskolája	k ö z ö s e n i	—	—	5	—	1	6	4	5	2	4	4	—	—	2205.35	26024.—	6000.—	4080.—	428.85	20043.80	58782.—	33214.02	2648.21	1135.93	459.75	539.60	174.11	3950.38	16660.—	58782.—		
A bpesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvér-egyházaknak (4 o.) polg. leányiskolája		—	—	9	2	1	7	—	18	3	4	5	4	4	1 tanítói 1793, ifjusági 515 kötettel	2205.35	26024.—	6000.—	4080.—	428.85	20043.80	58782.—	33214.02	2648.21	1135.93	459.75	539.60	174.11	3950.38	16660.—	58782.—	
		1	—	19	2	3	20	7	28	6	12	13	4	4																		

KIMUTATÁS

a tanítás eredményéről.

Osztály	Vizgát tett a f. tanév végén						Vizgát tett az 1914/15. tanévben					
	rendes tanulóink közül						magántanulóink közül					
	kiváló	jó	elégs.	elégt.	összesen	kiváló	jó	elégs.	elégt.	összesen		
I. elemi fiú	23	17	12	1	—	53	5	—	—	—	—	5
II. elemi fiú	18	19	9	2	—	48	4	—	—	—	—	4
III. elemi fiú	18	27	24	4	—	73	4	—	—	—	—	4
IV. elemi fiú	27	34	5	2	—	68	5	—	—	—	—	5
Összesen elemi fiúk	86	97	50	9	—	242	18	—	—	—	—	18
I. elemi leány	20	24	3	4	—	51	2	—	1	—	—	3
II. elemi leány	19	21	5	1	—	46	7	1	—	—	—	8
III. elemi leány	6	23	10	3	—	42	4	—	—	—	—	4
IV. elemi leány	13	20	10	—	—	43	7	—	—	—	—	7
Összesen elemi leány	58	88	28	8	—	182	20	1	1	—	—	22
I. polgári leány	—	16	28	9	2	55	—	3	2	—	—	5
II. polgári leány	—	14	28	16	3	61	—	4	5	2	—	11
III. polgári leány	—	6	21	21	3	51	—	1	—	—	1	2
IV. polgári leány	—	13	31	7	1	52	—	3	7	7	1	18
Összesen polgári leány	—	49	108	53	9	219	—	11	14	9	2	36
Főösszeg	144	234	186	70	9	643	38	12	15	9	2	76

A tanulók névsora.*

I. elemi fiúosztály.

1. Alex Ernő 1909. Bpest, ágh.
2. Baldauf Ernő 1909. Bpest, ágh.
3. Barabás Pál 1909. Bpest, izr.
4. Benson Tibor 1909. Bpest, ref.
5. Biró György 1909. Bpest, izr.
6. Bosse Ferenc 1908. Bpest, ágh. tdm.
7. Csillag Márton 1909. Alsószeli, izr.
8. Elkán János 1909. Bpest, izr.
9. Fuchs Mihály 1909. Bpest, izr.
10. Gál József 1909. Bpest, izr.
11. Goldscheider Ferenc 1909. Bpest, izr.
12. Gyulai Aladár 1910. Bpest, r. k.
13. Hetényi György 1909. Bpest, izr.
14. Horváth László 1909. Bpest, r. k.
15. Ittner Károly 1909. Bpest, izr.
16. Jakab Márton 1909. Bpest, ágh. tdm.
17. Jancsó Lajos 1909. Bpest, r. k.
18. Kálmán Endre 1909. Bpest, izr.
19. Katzmarek Herbert, 1909. Meiningen, ágh. tdm.
20. Kell János 1909. Fiume, izr.
21. Kirschner Ernő 1909. Bpest, ágh.
22. Klein Béla 1909. Nagyvárad, izr.
23. Klein Géza 1909. Bpest, izr.
24. Klein Miklós 1909. Bpest, izr.
25. Kovács Gábor Antal 1909. Bpest, ref.
26. Kreutzer János 1909. Bpest, izr.
27. Lebowitsch Henrik, 1909. Bpest, izr.
28. Leopold István 1909. Nagyerkátá, r. k.
29. Lichtenstein Róbert 1909. Bpest, ágh.
30. Liedemann János 1909. Bpest, ágh.
31. Lingsch László 1909. Bpest, ágh.
32. Milhofer Manfréd 1909. Bpest, izr.
33. Millen Béla 1909. Sárosd, r. k.
34. Nitsch László 1909. Bpest, ágh. tdm.
35. Nagel Oszkár 1909. Bpest, izr.
36. Politzer György 1909. Bpest, izr.
37. Preisz Sándor 1909. Bpest, izr.
38. Presster Tibor 1909. Bpest, r. k.
39. Rossa Ernő 1909. Bpest, r. k.
40. Rott Dezső 1909. Bpest, izr.
41. Semsei Árpád Zoltán 1909. Bpest, izr.
42. Sipos Lajos 1909. Bpest, ref.
43. Spielberg György 1909. Bpest, izr.
44. Stein Gusztáv 1909. Bpest, izr.
45. Sugár György 1909. Bpest, izr.
46. Szemere Imre 1909. Bpest, izr.
47. Szigeti István 1909. Bpest, izr.
48. Szilvássy Emil 1909. Pozsony, ref.
49. Tóth Kálmán 1909. Bpest, ágh. tdm.
50. Vahl Ferenc 1909. Bpest, izr.
51. Weisz György 1909. Bpest, izr.
52. Weisz László 1908. Bpest, izr.
53. Wels Gusztáv 1909. Bpest, ágh.
54. Zerkovitz Ferenc 1909. Bpest, r. k.

II. elemi fiúosztály.

1. Bartha Dénes 1908. Bpest, r. k.
2. Berczely Harry 1909. Bpest, ágh.
3. Bognár Károly 1908. Bpest, ágh.
4. Bosnyák György 1907. Bpest, izr.
5. Bosnyák Pál 1907. Bpest, izr.
6. Brösel Mátyás 1905. Marosújvár, ágh.
7. Dombi Miklós 1908. Bpest, ágh. tdm.
8. Erős Rezső 1908. Bpest, izr.
9. Fabiny Andor 1908. Bpest, izr.
10. Faragó Imre 1908. Bpest, izr.
11. Fehér László 1907. Monor, r. k.
12. Fleischmann Pál 1908. Bpest, izr.
13. Freund Ödön 1908. Bpest, izr.
14. Gábor András 1908. Bpest, izr.
15. Gécs Vilmos 1908. Bpest, ágh. tdm.
16. Glück György 1908. Bpest, izr.

* **Rövidítések:** ágh. = ág. hitvallású evang.; ref. = református; r. k. = római katolikus; g. k. = görög keleti; izr. = izraelita; tdm. = tandíjmentes; ftdm. = féltandíjmentes; kim. = kimaradt; mh. = meghalt.

17. Gyulai Rezső 1908. Bpest, r. k.
18. Heller Gábor 1908. Bpest, izr.
19. Horthy József 1908. Bpest, izr.
20. Jankovits Deján 1908. Bpest, g. k.
21. Kendi István 1908. Bpest, izr.
22. Kertész András 1908. Bpest, r. k.
23. Kertész Gábor 1908. Bpest, r. k.
24. Kirnbauer Gyula 1908. Bpest, ágh. tdm.
25. Klein István 1908. Bpest, izr.
26. Kobelrausch Jenő 1908. Bpest, ágh.
27. Krauss Arnold 1908. Bpest, ágh.
28. Kudelka György 1908. Bpest, izr.
29. Kukorica Lajos 1908. Bpest, r. k. ftdm.
30. Kürti Miklós 1908. Bpest, izr.
31. Lázár József 1908. Bpest, izr.
32. Lichtenthal László 1908. Bpest, izr. ftdm.
33. Markó Pál 1908. Bpest, izr.
34. Marton László 1908. Bpest, izr.
35. Mohr Endre 1908. Bpest, izr.
36. Nagy Zoltán 1908. Bpest. ref. tdm.
37. Németh Sándor 1908. Bpest, r. k.
38. Nötél Vilmos 1908. Bpest, ágh.
39. Perényi László 1908. Bpest, izr.
40. Piußsich Gábor 1908. Bpest, r. k.
41. Rásó Dénes 1908. Bpest, ágh.
42. Schreyer János 1908. Bpest, izr.
43. Sebestyén István 1909. Bpest, izr.
44. Simon Gábor 1908. Erzsébetfalva, ágh. tdm.
45. Szabadi Tibor 1907. Bpest, ref.
46. Szász Sándor 1909. Bpest, ref.
47. Winternitz Sándor 1907. Bpest, r. k.
48. Zerkowitz Oszkár 1908. Bpest, r. k.

III. elemi fiúosztály.

1. Baksa László 1907. Bpest, ágh. tdm.
2. Balogh János 1907. Bpest, r. k.
3. Baron Endre 1907. Bpest, izr.
4. Bányai Miklós 1907. Bpest, izr.
5. Beermann Ernő 1907. Bpest, izr.
6. Benda Ákos 1908. Bpest, izr.
7. Benke Géza 1907. Bpest, ágh. tdm.
8. Bonin Vilmos 1907. Újpest, ágh.
9. Brachfeld Olivér 1908. Bpest, izr.
10. Brotmann Pál 1907. Bpest, izr.
11. Crotgia Valér 1908. Píza, izr.
12. Csillag Ignác 1907. Alsószeli, izr.
13. Dán György 1907. Bpest, izr.
14. Dóczy Lajos 1907. Bpest, ágh.
15. Dökker István 1907. Bpest, r. k.
16. Elsner István 1907. Bpest, izr.
17. Farkas Imre 1907. Bpest, izr.
18. Fehér László 1907. Bpest, izr.
19. zalai Fenyvessy György 1907. Bpest, ágh. kim.
20. Forgács Dénes 1907. Bpest, izr.
21. Goldscheider István 1907. Bpest, izr.
22. Grossmann Pál 1907. Bpest, izr.
23. Hajdu György 1907. Dombóvár, izr.
24. Hartnagel Sándor 1907. Wien, r. k.
25. Haskó István 1907. Bpest, ágh. tdm.
26. Herberst Henrik 1907. Bpest, r. k.
27. Hesz Antal 1907. Bpest, ágh. tdm.
28. Jakob Emil 1907. Szenttamás, ágh.
29. Just Miksa 1907. Bpest, ágh.
30. Kaposy István 1907. Bpest, r. k.
31. Kelemen Kornél 1908. Bpest, izr.
32. Kellner Ernő 1907. Bpest, ágh.
33. Kirnbauer Ferenc 1907. Bpest, ágh. tdm.
34. Kleindin Imre 1907. Berlin, r. k.
35. Kochanovszky Zdenko 1907. Budapest, r. k.
36. Kogler Frigyes 1907. Bpest, ágh.
37. Koppány István 1907. Bpest, izr.
38. Kormos László 1907. Bpest, ref. tdm.
39. Kovács Ferenc 1906. Bpest, r. k.
40. Lamberger József 1907. Bpest, izr.
41. Lichtenberger András 1907. Budapest, ágh.
42. Lichtenthal Jenő 1907. Bpest, izr. ftdm.
43. l. Lingel János 1907. Bpest, ágh.
44. Lőrinc Márton 1907. Bpest, izr.
45. Lukács Tibor 1907. Debrecen, izr.
46. Millen Ferenc 1907. Sárosp, r. k.
47. Mocsányi Péter 1907. Bpest, izr.
48. Moldoványi Lajos 1907. Bpest, r. k.
49. Müller Géza 1907. Bpest, ágh.
50. Németh Ödön 1907. Bpest, ágh.
51. Oberschall Viktor 1907. Bpest, r. k.
52. Parlagi Endre 1907. Bpest, r. k.
53. Pál Imre 1907. Bpest, izr.
54. Plechschmidt Jenő 1907. Bpest, ágh.
55. Posch Aladár 1907. Grinád, ágh. tdm.
56. Rác György 1907. Bpest, izr.
57. Reinfeld Pál 1907. Bpest, izr.
58. Roboz Béla József 1907. Bpest, ref.
59. Roth Béla 1908. Bpest, izr.
60. Schiffer Károly 1906. Bpest, r. k.
61. Schönberger Andor 1907. Bpest, izr.
62. Sodics Pál 1907. Bpest, ágh. tdm.
63. Szász György 1907. Bpest, ref.
64. Sztelho András 1907. Bpest, ágh.
65. Szűcs Pál 1907. Bpest, izr.
66. Takáts Géza 1907. Bpest, ágh.
67. Tausz Henrik 1907. Bpest, ágh.
68. Tóth László 1906. Bpest, r. k.
69. Trautmann Rezső 1907. Bpest, ágh.
70. Ulits András 1907. Bpest, r. k.
71. Váhl László 1907. Bpest, izr.
72. Wiesengrund Miksa 1907, München, r. k.
73. Weisz Miklós 1907. Bpest, izr.
74. Zerkowitz Imre 1906. Bpest, r. k.

IV. elemi fiúosztály.

1. Baldauf Mátyás 1906. Bpest, ágh.
2. Batai Ferenc 1907. Moszkva, ágh.
3. Barta György 1906. Bpest, izr.
4. Benson Lajos 1906. Bpest, ref.
5. Beregi László 1906. Bpest, izr.
6. Bertram Gusztáv 1906. Bpest, ágh. tdm.
7. Berzeviczy László 1906. Bpest, ágh.
8. Bolgár Tibor 1906. Bpest, izr.
9. Breitner Herbert 1906. Monfalcone, izr.
10. Domány Ferenc 1906. Bpest, izr.
11. Dörögdy Antal 1905. Bpest, ref.
12. Elkán Miklós 1906. Bpest, izr.
13. Feige Viktor 1906. Bpest, ágh.
14. Fekete István 1906. Bpest, izr.
15. Fischl György 1906. Bpest, izr.
16. Fischer Pál 1906. Bpest, izr.
17. Fried Miklós 1906. Bpest, izr. kim.
18. Friedrich Tibor 1907. Bpest, ágh.
19. Fuchs Pál 1906. Bpest, ref.
20. Gally Lajos 1906. Bpest, ágh.
21. Geszti Lajos Imre 1905. Bpest, izr.
22. Glasner Péter 1906. Bpest, izr.
23. Goldner Lajos 1906. Bpest, izr.
24. Gottlieb László 1906. Bpest, izr.
25. Hankó Ferenc 1906. Bpest, ágh.
26. Harminc Iván 1906. Zsolna, r. k.
27. Herczka Ferenc 1906. Bpest, izr.
28. Hoffmann Elemér 1906. Bpest, izr.
29. Holitscher Géza 1906. Bpest, ágh.
30. Hutter Árpád 1906. Bpest, ágh.
31. Jansa László 1906. Bpest, ágh.
32. Járitz István 1906. Bpest, r. k. kim.
33. Kämpfner Imre 1906. Bpest, izr.
34. Kertész Nándor 1907. Bpest, r. k.
35. Kókai Rezső 1906. Bpest, r. k.
36. Kornhäuser Frigyes 1906. Bpest, izr.
37. Kovácsi György 1906. Rákospalota, ágh.
38. Lampl Imre 1906. Zsámbék, izr.
39. Láziits Albin 1905. Bpest, g. k.
40. Löbl István 1907. Szolnok, ref.
41. Lövy Pál 1906. Bpest, izr.
42. Lukács László 1906. Bpest, izr.
43. Mellinger György 1906. Bpest, izr.
44. Nágler Béla 1906. Bpest, izr.
45. Nemes Sándor 1906. Bpest, ágh. tdm.
46. Németh Tibor 1906. Bpest, r. k.
47. Neruda Frigyes 1906. Bpest, r. k.
48. Pásztor István 1906. Bpest, izr.
49. Perényi Miklós 1906. Bpest, izr.
50. Rados János 1906. Bpest, ágh. tdm.
51. Roheim Károly 1906. Bpest, izr.
52. Rosenberg Győző 1906. Bpest, izr.
53. Sándor István 1906. Bpest, izr.
54. Saxlehner Kálmán 1906. Bpest, ágh.
55. Schönberger Pál 1906. Bpest, izr.
56. Schrammel Géza 1906. Bpest, ágh. tdm.
57. Sinayberger Jenő 1906. Bpest, izr.
58. Stodola Emil 1906. Liptószentmiklós, ágh.
59. Székely Márton 1906. Bpest, izr.
60. Szőnyi Ferenc 1906. Bpest, r. k.
61. Takáts Bertalan 1906. Bpest,
62. Tausz Gerhard 1907. Karlsbad, izr.
63. Tolnay István 1907. Bpest, izr.
64. Vadnai Tibor 1906. Bpest, izr.
65. Vajda János 1907. Bpest, izr.
66. Vessel Pál 1906. Bpest, izr.
67. Vida Pál 1906. Bpest, izr.
68. Vita Sándor 1906. Bpest, izr.
69. Weisz Antal 1906. Bpest, izr.
70. Werner Agoston, 1906. Bpest, ágh.

I. elemi leányosztály.

1. Appel Klára 1909. Bpest, izr.
2. Arvai Rózsa 1909. Bpest, izr.
3. Barényi Edmée 1909. Neuchâtel, ágh.
4. Berger Ibolyka 1908. Bpest, ágh.
5. Berzeviczy Mária 1909. Bpest, r. k.
6. Bolgár Hedda 1909. Zürich, ref.
7. Cseikel Livia 1909. Bpest, izr. kim.
8. Dalma Edit 1909. Bpest, izr.
9. Dalma Teréz 1909. Bpest, izr.
10. Darvas Erzsike 1908. Bpest, izr.
11. Deutsch Margit 1909. Bpest, izr.
12. Dinner Livia 1909. Bpest, izr.
13. Dlabola Margit 1909. Bpest, ágh.
14. Dóczi Ibolya 1909. Bpest, izr.
15. Dulcz Pálma 1908. Bpest, r. k.
16. Duschenes Margit 1909. Bpest, izr.
17. Elsner Edit 1909. Bpest, izr.
18. Farkas Alice 1909. Bpest, izr.
19. Fodor Mariska 1909. Bpest, izr.
20. Frank Magda 1909. Bpest, izr.
21. Fried Livia 1909. Bpest, izr.
22. Fried Márta 1909. Bpest, izr.
23. Fussfeld Jolán 1909. Bpest, izr.
24. Gárdos Margit 1909. Bpest, izr.
25. Glüick Erzsébet 1909. Bpest, izr.
26. Goldschmied Erzsébet 1909. Bpest, izr.
27. Groser Juliska 1909. Bpest, izr. kim.
28. Harmincz Olga 1909. Bpest, r. k. kim.
29. Hartnagel Alice 1909. Zebegény, ágh.
30. Hegedüs Lenke 1909. Bpest, ágh.
31. Herbster Margit 1909. Bpest, r. k.
32. Herz Ibolyka 1909. Bpest, izr.
33. Hoffmann Katalin 1909. Bpest, izr.
34. Hudák Malvin 1909. Bpest, ágh.
35. Kollár Katalin 1909. Bpest, izr.
36. Komjáti Zsófi 1909. Bpest, ágh.
37. Ledniczky Matild, 1909. Bpest, ágh.
38. Lehrer Mariska 1909. Bpest, izr.
39. Lukács Ilona 1909. Bpest, izr.
40. Mérő Klára 1909. Bpest, izr.
41. Mészáros Vilma 1909. Bpest, ágh. kim.
42. Orosz Ibolyka 1909. Bpest, ágh.
43. Richter Klára 1909. Nagymaros, izr.
44. Rosenberg Hedvig 1909. Bpest, izr.
45. Rosenberg Klára 1909. Bpest, izr.
46. Rusznák Jolán 1909. Bpest, ágh.
47. Schidlich Margit 1909. Bpest, r. k.
48. Szabó Erzsébet 1909. Bpest, izr.
49. Szabó Margit 1909. Bpest, izr.
50. Szárai Anna 1909. Bpest, r. k.
51. Tihanyi Anna 1909. Bpest, izr.
52. Vermes Klára 1909. Bpest, r. k.
53. Vogel Klára 1909. Bpest, izr.
54. Wank Magda 1909. Bpest, izr.
55. Werner Anna 1909. Bpest, ágh.

II. elemi leányosztály.

1. Bergl Anna 1908. Bpest, izr.
2. Bogdán Erzsike 1908. Bpest, izr.
3. Bokor Klári 1908. Bpest, izr.
4. Broschko Elza 1908. Bpest, ágh. tdm.
5. Csengeri Magda 1907. Margitta, Bihar m. ágh.
6. Dán Ibolyka 1908. Bpest, izr.
7. Eckstein Edit 1908. Bpest, izr.
8. Erdélyi Ilonka 1907. Bpest, izr. kim.
9. Fenyő Margit 1908. Bpest, ref. kim.
10. Fuchs Alice 1908. Bpest, ref.
11. Gara Dóra 1908. Bpest, izr.
12. Grünfeld Márta 1909. Bpest, izr.
13. Harámy Margit 1908. Bpest, ágh. tdm.
14. Hochschild Stefánia 1908. Bpest, ágh. tdm.
15. Kiss Anna 1908. Bpest, ágh. tdm.
16. Koch Livia 1909. Bpest, izr.
17. Kolossa Nóra 1908. Bpest, ref.
18. Kovács Margit 1908. Bpest, r. k.
19. Lehrer Lili 1908. Bpest, izr.
20. Lénárt Klári 1908. Bpest, izr.
21. Lingel Klári 1908. Bpest, ágh.
22. Losonczi Erzsike 1908. Bpest, izr.
23. Löbl Boriska 1908. Szolnok, ref.
24. Manno Vitta 1908. Bpest, g. k.
25. Meinhardt Frida 1907. Bpest, ágh.
26. Mérő Magda 1908. Bpest, izr.
27. Mészáros Irma 1908. Bpest, ágh. tdm. kim.
28. Moravicz Anna 1908. Bpest, ágh. tdm.
29. Nádas Tessa 1908. Bpest, izr.
30. Nagel Blanca 1908. Bpest, izr.
31. Nonnenmacher Ilonka 1908. Bpest, ágh. tdm.
32. Richter Alice 1908. Bpest, izr.
33. Róna Edit 1908. Bpest, izr.
34. Rosenzweig Edit 1908. Bpest, izr.
35. Roxer Silvia 1907. Bpest, ágh.
36. Ruesz Ilonka 1908. Igló, r. k.
37. Ruszter Kató 1908. Bpest, r. k.
38. Scholtz Vilma 1908. Bpest, ágh. tdm.
39. Sebestyén Bözsi 1908. Bpest, izr.
40. Steiner Klári 1908. Bpest, izr.
41. Stern Klári 1908. Bpest, izr.
42. Szabó Irén 1908. Bpest, ref. tdm.
43. Szász Ibolyka 1908. Bpest, izr.
44. Szőnyi Mária 1908. Bpest, r. k.
45. Trautmann Mária 1908. Bpest, ágh.
46. Trepper Livia 1908. Bpest, izr.
47. Velenczei Márta 1908. Bpest, izr.
48. Weil Magda 1908. Bpest, izr.
49. Weisz Sarolta 1908. Bpest, izr.
50. Zsengeri Sarolta 1908. Bpest, izr. kim.

III. elemi leányosztály.

1. Balla Juliska 1907. Bpest, izr.
2. Bauer Ilona 1907. Orsova. r. k.
3. Biró Anna 1907. Bpest, izr.
4. Biró Edit 1907. Bpest, izr.
5. Bosse Klára 1906. Bpest, ágh. tdm.
6. Böhm Klára 1907. Bpest, izr.
7. Brachfeld Anna 1907. Bpest, izr.
8. Doctor Zsuzsana 1907. Bpest, izr.
9. Dulcz Denise 1907. Bpest, r. k.
10. Fleischmann Márta 1907. Budapest, izr. kim.
11. Gusztáv Anna 1907. Bpest, izr.
12. Hegedüs Ilona 1907. Bpest, izr.
13. Hirsch Sarolta 1907. Bpest, izr.
14. Horváth Ilona 1907. Bpest, ágh.
15. Hölle Stefánia 1907. Budaörs. r. k.
16. Jansen Ruth 1907. Schmiedeberg, ágh. kim.
17. Keleti Magdolna 1907. Bpest, izr.
18. Kinszki Katalin 1907. Bpest, izr.
19. Klein Klára 1907. Nagybecskerek, izr.
20. Klein Teréz 1907. Bpest, izr.
21. Kókai Margit 1907. Bpest, r. k. kim.
22. Kramer Klára 1907. Bpest, izr.
23. Kramer Marietta 1906. Bpest, izr.
24. Kreiner Klára 1906. Bpest, izr.
25. Kutas Margit 1907. Bpest, ágh.
26. Leopold Irén 1907. Szalkaszentmárton, r. k.
27. Löffler Jolán 1907. Bpest, izr.
28. Németh Olga 1906. Bpest, r. k.
29. Nitsch Ilona 1907. Bpest. ágh. tdm. kim.
30. Pesti Karolin 1906. Bpest, ágh. kim.
31. Propper Magda 1907. Nyirtura, izr.
32. Schusdek Mariska 1907. Bpest, izr.
33. Sebestyén Klára 1907. Bpest, izr.
34. Sella Ilona 1907. Bpest, izr.
35. Szántó Erzsébet 1907. Pozsony, r. k.
36. Szász Magdolna 1907. Bpest, izr.
37. Szöllösy Juliska 1906. Brassó, ágh. kim.
38. Tobisch Mária 1907. Bpest, ágh.
39. Thoma Viola 1907. Bpest, r. k.
40. Tóth Ilona 1906. Bpest, ref.
41. Uhlmann Anna 1907. Bpest, ágh.
42. Urbán Judit 1908. Bpest, izr.
43. Vikár Katalin 1907. Bpest, izr.
44. Vincze Ilona 1907. Ujpest, ágh. tdm.
45. Weiszburg Lili 1907. Bpest, izr.
46. Winter Edit 1907. Bpest, r. k.
47. Zoltán Anna 1907. Bpest, izr.

IV. elemi leányosztály.

1. Arany Adél 1906. Bpest, r. k.
2. Beifeld Magda 1906. Bpest, izr.
3. Blum Lili 1906. Bpest, izr.
4. Bokor Katalin 1906. Bpest, izr.
5. Breitner Erzsébet 1906. Bpest, izr.
6. Csörgits Mariska 1906. Temesvár, ágh.
7. Csörgits Matild 1905. Temesvár, ágh.
8. Dakai Katalin 1905. Bpest, ágh.
9. Darányi Margit 1906. Kapuvár, izr.
10. Deutsch Elza 1906. Bpest, izr.
11. Elischer Edit 1906. Bpest, ágh. kim.
12. Elsner Márta 1906. Bpest, izr.
13. Farkas Margit 1906. Rozsnyó, ágh. mgh.
14. Fischer Rózsa 1906. Bpest, izr.
15. Freund Klára 1906. Bpest, izr.
16. Friedmann Tessa 1906. Bpest, izr.
17. Fuchs Márta 1906. Érsekújvár, izr.
18. Glasner Magda 1907. Bpest, izr.
19. Katzmarek Gerda 1906. Leipzig, ágh.
20. Kern Edit 1906. Bpest, izr.
21. Kutas Ilona 1905. Bpest, ágh.
22. Leitner Klára 1906. Bpest, izr.
23. Marton Klára 1906. Bpest, izr.
24. Meinhardt Magda 1904. Bpest, ágh.
25. Meitner Rózsa 1906. Bpest, izr. kim.
26. Metzner Erzsébet 1906. Bpest, ágh.
27. Milhofer Magda 1906. Bpest, izr.
28. Mocsányi Márta 1906. Bpest, izr.
29. Paál Irén 1905. Rada, ágh.
30. Pajor Adél 1906. Bpest, ágh.
31. Riemer Magda 1906. Bpest, izr.
32. Rosner Melania 1905. Bpest, ágh.
33. Schmidt Klára 1906. Bpest, izr.
34. Scholtz Erzsébet 1906. Bpest, ágh.
35. Scholtz Erzsike 1906. Bpest, ágh.
36. Schön Klára 1906. Bpest, izr.
37. Schönfeld Elza 1907. Bpest, ágh.
38. Somogyi Edit 1906. Bpest, izr.
39. Steiner Magda 1906. Bpest, izr.
40. Szabadi Adrienne 1905. Bpest, ref.
41. Tarnovszky Flóra 1906. Késmárk,
42. Tenk Margit 1906. Késmárk, ágh.
43. Tull Ilona 1906. Bpest, izr.
44. Varga Magda 1906. Bpest, izr.
45. Wagner Erzsébet 1906. Bpest, ágh. kim.
46. Walder Margit 1906. Chicagó, izr. kim.
47. Walter Margit 1906. Bpest, r. k.
48. Weil Livia 1906. Visegrád, izr.
49. Weisz Henrika 1905. Bpest, izr.
50. Weisz Margit 1906. Bpest, izr.

Polgári leányiskola.

I. osztály.

1. Ádám Vilma 1905. Bpest, ágh. 2. Baldauf Matild 1904. Bpest, ágh. 3. Barabás Katalin 1905. Bpest, izr. 4. Beck Arabella 1905 Bpest, izr. 5. Bogdán Ilona 1905. Bpest, izr. 6. Borsos Magda 1905. Bpest, ágh. 7. Broschko Klára 1905. Bpest, ágh. tdm. 8. Domány Eszter 1905. Bpest, izr. 9. Donáth Erzsébet 1905, Bpest, izr. 10. Eisenmann Lili 1905. Bpest, izr. 11. Eckstein Irma 1905. Bpest, izr. 12. Elkán Magda 1904. Bpest, izr. 13. Ettl Margit 1904. Bpest, ref. tdm. 14. Fagyas Márcsa 1905. Bpest, ref. 15. Feige Gertrud 1905. Bpest, ágh. 16. Ferstl Ilona 1905. Nagyszombat, ágh. ftdm. 17. Fuchs Olga 1905. Bpest, izr. 18. Grün Edit 1905. Bpest, izr. 19. Grünfeld Alice 1906. Bpest, izr. 20. Harámy Etel 1905. Bpest, ágh. 21. Hegedüs Magda 1905. Bpest, izr. 22. Herz Erzsébet 1905. Bpest, izr. 23. Horváth Emilia 1904. Bpest, ágh. tdm. 24. Kirnbauer Erzsébet 1905. Bpest, ágh. tdm. 25. Királyfi Magda 1905. Bpest, izr. 26. Kluka Amália 1903. Bpest, ágh. 27. Kluka Ilona 1905. Bpest, ágh. 28. Kopp Lidia 1904. Bpest, ágh. tdm.	29. Kotré Erika 1905. Bpest, ágh. tdm. 30. Kovács Julia 1905. Bpest, ref. 31. Kranitz Irma 1904. Bpest, ágh. 32. Kudelka Agnes 1905. Bpest, izr. 33. Lustig Lili 1905. Bpest, izr. 34. Maier Katalin 1904. Braunschweig, ágh. 35. Malatinszky Elvira 1904. Bpest, ágh. tdm. 36. Nagy Borbála 1905. Bpest, izr. 37. Papp Anna 1905. Bpest, ágh. tdm. 38. Pauk Margit 1905. Bpest, izr. 39. Róth Sarolta 1904. Bpest, izr. 40. Sarbó Magda 1905. Bpest, izr. 41. Schwarz Lili 1905. Bpest, izr. 42. Sebestyén Anna 1905. Bpest, izr. 43. Simai Edit 1905. Bpest, izr. 44. Sinayberger Margit 1905. Bpest, izr. 45. Singer Gertrud 1905. Wien, izr. 46. Spitz Margit 1905. Bpest, izr. 47. Stern Sarolta 1905. Bpest, izr. 48. Strausz Erzsébet 1905. Bpest, izr. 49. Szandtner Anna 1905. Werne, ágh. 50. Szilasi Vilma 1904. Liptó-Híbe, ágh. 51. Trautmann Ilona 1905. Bpest, ágh. 52. Ungár Erzsébet 1905. Bpest, izr. 53. Vadnai Edit, 1905. Bpest, izr. 54. Vass Magda 1904. Bpest, izr. kim. 55. Zala Livia 1907. Bpest, izr.

Magántanulók :

II. osztály.

1. Alapi Erzsébet 1904. Bpest, ágh. tdm. 2. Auer Ilona 1903. Bpest, izr. 3. Bánthó Irma 1904. Bpest, ref. 4. Barabás Zsuzsánna 1904. Bpest, izr. 5. Barta Magda 1904. Bpest, izr. 6. Becht Magda 1904. Bpest, ágh. 7. Benke Gizella 1904. Bpest, ágh. tdm. 8. Blumenau Margit 1904. Bpest, ágh. 9. Borsos Anna 1904. Újpest, ágh. tdm. 10. Bosse Margit 1902. Bpest, ágh. 11. Broschko Márta 1903. Bpest, ágh. tdm. 12. Csonka Julianna 1903. Bpest, ref. ftdm. 13. Dinner Erzsébet 1904. Bpest, izr. 14. Ferenczi Margit 1904. Bpest, izr. 15. Frank Ilona 1904. Bpest, ágh.	16. Fuchs Magda 1904. Érsekújvár, izr. 17. Gerő Olga 1904. Bpest, izr. 18. Grünwald Ibolyka 1904, Bpest, izr. 19. Herzog Magda 1903. Bpest, ágh. 20. Horváth Irén 1904. Bpest, ágh. tdm. 21. Ihrig Judit 1903. Bpest, ágh. 22. Jakab Margit 1904. Bpest, ref. tdm. 23. Kármán Margit 1903. Bpest, izr. 24. Katzmarek Irma 1902. Limbach, ágh. tdm. 25. Kellner Margit 1904. Bpest, ágh. 26. Kollár Erzsébet 1904. Bpest, izr. 27. König Karola 1903. Bpest, ágh. 28. Krakauer Magda 1904. Bpest, izr. ftdm. 29. Král Margit 1904. Kiskunhalas, ágh.

30. Kudelka Ibolyka 1904. Bpest, izr.
31. Lampl Magda 1904. Zsámbék, izr.
32. Manno Darinka 1904. Bpest, gör. kel.
33. Matzner Gertrud 1904. Wien, izr.
34. Mayer Etelka 1903. Edelény, ágh.
35. Melczér Piroska 1904. Bpest, ágh.
36. Mikolík Lenke 1904. Bpest, ágh. tdm.
37. Mučnják Istvánka 1904. Bpest, r. k.
38. Neuwirth Anna 1904. Bpest, izr.
39. Posch Margit 1903. Grinád, ágh. tdm.
40. Preszter Piroska 1904. Bpest, ágh.
41. Radnai Anna 1904. Miskolcz, izr.
42. Rothauser Kató 1904. Bpest, izr.
43. Schäfer Mária 1904. Bpest, ágh. tdm.
44. Schuller Malvin 1903. Bpest, ágh. tdm.
45. Simon Julia 1904. Erzsébetfalva, ágh. | 46. Spitz Irén 1904. Bpest, izr.
47. Szakáll Erzsébet 1904. Bpest, ágh. tdm.
48. Szalay Mária 1899. Nagyalálmos, ágh.
49. Szűsz Sarolta 1903. Bpest, izr.
50. Török Magda 1904. Bpest, izr.
51. Trattner Katalin 1903. Bpest, ágh.
52. Varga Ibolyka 1904. Bpest, izr.
53. Veszely Margit 1904. Bpest, ágh. tdm.
54. Vida Margit 1904. Pádé, r. k.
55. Vikár Magda 1904. Bpest, r. k.
56. Walter Róza 1904. Bpest, r. k.
57. Wayand Margit 1904. Bpest, ágh. tdm.
58. Weinberger Dóra 1904. Bpest, izr.
59. Widder Lili 1903. Bpest, izr.
60. Záborszky Ilonka 1904. Bpest, ágh.
61. Zechmeister Judit 1903. Bpest, ágh. |
|--|---|

Magántanulók :

III. osztály.

1. Abeles Arabella 1903. Bpest, izr.
2. Auer Anna 1903. Bpest, izr.
3. Baldauf Teréz 1903. Bpest, ágh.
4. Barabás Elvira 1902. Bpest, ágh. tdm.
5. Berger Margit 1903. Bpest, izr.
6. Berger Olga 1903. Bpest, ágh. ftdm.
7. Bleissner Mária 1903. Bpest, ágh.
8. Breuer Lili 1902. Bpest, izr.
9. Cederborg Dagmar 1903. Dresden, ágh.
10. Erdély Arabella 1903. Bpest, izr.
11. Farkas Irén 1902. K.-Pálfa, ágh.
12. Felbert Anna 1902. Bpest, izr.
13. Fleischer Magda 1903. Bpest, izr.
14. Goldner Erzsébet 1903. Bpest, izr.
15. Hartai Erzsébet 1903. Bpest, ágh.
16. Hollmátz Valéria 1900. Bpest, r. k.
17. Kesselbauer Erika 1902. Bpest, ágh.
18. Koppenstein Hilda 1903. Bpest, izr.
19. Kostenszky Éva 1903. Pozsony, ágh.
20. Kranitz Erzsébet 1903. Bpest, ágh. tdm.
21. Krempé Margit 1903. Szabadka, ágh.
22. Lepter Irén 1903. Bpest, ágh.
23. Lukács Klára 1903. Bpest, izr.
24. Meisl Márta 1903. Bpest, izr.
25. Nagy Klára 1903. Bpest, izr.
26. Naszády Katica 1903. Bpest, ágh.
27. Neumann Ilona 1902. Bpest, ágh. tdm. | 28. Pósch Irén 1902. Grinád, ágh. tdm.
29. Prónay Margit 1903. Bpest, ref. kim.
30. Rados Anna 1903. Bpest, ágh. tdm.
31. Rapp Sarolta 1903. Bpest, izr.
32. Rauch Emilia 1903. Bpest, ágh.
33. Ringelheim Anna 1903. Bpest, ágh.
34. Ringer Erzsébet 1903. Bpest, izr.
35. Rissdörfer Mária 1902. Bpest, r. k.
36. Rónai Hedvig 1901. Bpest, izr.
37. Röh Erzsébet 1903. Bpest, ref.
38. Rösner Johanna 1902. Waldenb. ágh.
39. Schneider Henrika 1903. Bpest, ágh.
40. Simon Etelka 1902. N.-Dorog, ágh. tdm.
41. Sebestyén Katalin 1903. Bpest, izr.
42. Sonnenfeld Ilona 1903. Bpest, izr.
43. Szabadi Irma 1903. Bpest, ágh.
44. Szandtner Gizella 1902. Werne, ágh.
45. Szóts Edit 1903. Bpest, izr.
46. Tass Anna 1902. Bpest, ágh. tdm.
47. Tolnay Ida 1903. Bpest, ref. tdm.
48. Votisky Ilona 1903. Bpest, ágh. tdm.
49. Weisz Sári 1903. Bpest, izr.
50. Welter Hildegard 1900. F.-Ujfalu, ágh. tdm.
51. Wertheim Zsuzsi 1902. Pszmihályfa, izr.
52. Záborszky Ilona 1903. R.-Keresztur, ágh. tdm. |
|--|---|

Magántanulók :

IV. osztály.

1. Aprily Amália 1901. Borosjenő, r. k. 2. Balogh Mária 1901. Örkény, ágh. 3. Barta Livia 1902. Budapest, izr. 4. Baumann Margit 1901. Bpest, ágh. 5. Bexheft Margit 1902. Bpest, r. k. 6. Bezegh Erzsé 1902. Pilis, ágh. 7. Blitz Anna 1902. Bpest, izr. 8. Danis Ilona 1902. Szutor, ágh. 9. Di Gleria Róza 1902. Szombat-
hely, ágh. 10. Dombi Karolin 1902. Kisvárda, ágh. 11. Dömötör Klára 1900. Baja, ref. 12. Geisse Margit 1902. Guntramsdorf,
ágh. 13. Glass Márta 1902. Bpest, izr. 14. Glück Erzsébet 1901. Bpest, ágh. 15. Gottlieb Piroska 1902. Bpest, izr. 16. Gulden Lia 1902. Bpest, r. k. 17. Héber Ida 1902. Nadrág, ágh. 18. Hirsch Klára 1902. Bpest, izr. 19. Hoesz Róza 1901. Erzsébetfalva, ágh. 20. Jakab Teréz 1902. Bpest, ref. 21. Jureczky Margit 1902. Bpest, ágh. 22. Just Dóra 1901. Wien, ágh. 23. Kellner Piroska 1902. Bpest, ágh. 24. Kollár Anna 1902. Bpest, izr. 25. Kollár Verona 1902. Bpest, izr. 26. Kopfstein Karola 1902. Léka, izr. | <ol style="list-style-type: none"> 27. Korányi Edith br. 190. Bpest, r. k. 28. Lamberger Marianne 1902. Szeged,
izr. 29. Löbl Lili 1902. Bpest, izr. 30. Löwy Sarolta 1902. Bpest, izr. 31. Ludwig Erzsébet 1902. Gyöng, ágh. 32. Maxony Etelka 1900. Bpest, r. k. 33. Milch Klára 1902. Bpest, izr. 34. Paul Mária 1901. Bpest, ágh. 35. Pick Ilona 1902. Bpest, izr. 36. Pollatsek Magda 1902. Bpest, izr. 37. Pósch Aranka 1901. Grinád, ágh. 38. Ritter Klára 1901. Bpest, izr. 39. Röh Lenke 1901. Bpest, ref. 40. Sági Márta 1903. Sıklós, izr. 41. Salamon Márta 1902. Bpest, izr. 42. Scholtz Lenke 1902. Bpest, ágh. 43. Schön Vera 1902. Bpest, izr. 44. Simai Ilona 1902. Bpest, izr. 45. Solymossy Éva 1902. Székelyudvar-
hely, ref. 46. Szabadi Erzsébet 1900. Bpest, ref. 47. Szelényi Karola 1902. Bpest, ágh. 48. Szinetár Edith 1902. Bpest, izr. 49. Tass Ilona 1902. Bpest, ágh. 50. Vécsey Irén 1903. Bpest, ágh. 51. Wagner Olga 1902. Bpest, ágh. 52. Wahl Margit 1902. Bpest, izr. |
|---|--|

Magántanulók :

A budapesti Deák-téri ág. hitv. ev. elemi és polg. leányiskola utolsó tanóráinak rendje

az 1915/16. tanév végén.

A budapesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvéregyházak képviselőtestülete 1906. évi május hó 21-én tartott ülésében határozatilag kimondta, hogy ne tartsunk *nyilvános vizsgákat*, hanem az utolsó összefoglaló tanítási órák helyettesítik a nyilvános vizsgákat.

Ennek a határozatnak értelmében a folyó tanév végén, a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, az összefoglaló utolsó tanítási órákat következő sorrendben tartjuk meg:

1. *Pénteken*, június 2-án d. e. 8—12 óráig a IV., III., II., I. polgári leányosztály *prof. növendékeinek vallásóráit* Martony Elek vallástanár.
2. *Hétfőn*, június 5-én d. e. 8—11 óráig a négy polg. leányosztály utolsó tanítási óráit a polgári iskolai testület.
3. *Kedden*, június 6-án d. e. 8—10, illetve 8—11 óráig a négy elemi fiú- és négy elemi leányosztály utolsó tanítási óráit az elemi iskolai testület.
4. **Szerdán, június 7-én d. e. 9 órakor lesz az évzáró hálaadó istentisztelet; utána a díszteremben a polgári leányosztályok évzáró ünnepélye és a bizonyítványok kiosztása.**
5. Az utolsó *rajz-, kézimunka- és tornaórákat* május hó utolsó hetében a rendes tanórákban tartjuk.
6. **A róm. kath. növendékek utolsó hittanórái:**
Szerdán, május 31-én 9—11 óráig az elemi fiú- és leányosztály.
Pénteken, június 2-án 12—1 óráig a polgári leányosztályoké *Károlyi Károly* hittanár alatt.

7. Az **izraelita növendékek utolsó hittanórái:**

Pénteken, június 2-án 8—12 óráig a IV., III., II., I. polg. I. o. (a III. emeleti hittanteremben.)

Kedden, május 30-án 8—12 óráig az elemi fiu- és leányok utolsó hittanórái, és pedig 8—9-ig a IV., 9—10-ig a III., 10—11-ig az I., 11—12-ig a II. el. oszt. tanulókkal a III. em. fizikai teremben.

A polgári iskolai leányokat dr. *Frenkel Bernát* vallás-tanár, az elemi fiú- és leányokat *Kondor Ignác* c. szakfelügyelő tanították.

Kelt Budapesten, 1916 május hóban, a budapesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvéregyházak képviselő-testületének megbízásából

a testület nevében

MIKOLIK KÁLMÁN
igazgató.

Jegyzet. Az 1916/17-iki tanévre szóló beiratásokat már június 9. és 10-én 8—12 óráig eszközöljük; az első napon csak protestáns növendékeket irunk be.

Az a tanuló, aki a helyét a jövő tanévre biztosítani akarja, azokon a napokon jelentkezék.

A jövő tanévre vonatkozó értesítés.

1. Az 1916/17-iki tanév szeptember 1-én kezdődik, a rendes oktatás csütörtökön szeptember 7-én d. e. 8 órakor.

2. Beiratások lesznek szeptember 1., 2., 4., 5. és 6-án. Szeptember 1. és 2-án d. e. 8—12 óráig csakis protestáns növendékeket írunk be; szeptember 4-én és 5-én d. e. 8—12-ig óráig azokat a más felekezetű növendékeket, akik már a lefolyt tanévben is tanítványaink voltak; 5-án d. e. pedig — amennyiben a hely megengedi — azokat, akik még nem jártak intézetünkbe.

3. Kérjük a t. szülőket, hogy a gyermekeiknek születési évét és napját a beiratásnál *születési okmánnyal*, a történt himlőbeoltást pedig orvosi bizonyítvánnyal igazolják és a beiratási napokat és órákat pontosan betartsák; mert a testvéregyházaink képviselőtestülete által 1906. évi május 21-én tartott ülés jegyzőkönyvének 56. pontja szerint meghatározott számon túl senki sem vétetik fel az egyes osztályokba, még akkor sem, ha a megelőző évben is már tanítványunk lett volna.

Egyúttal kimondta a képviselőtestület, hogy az elemi osztályokban a tandíjak a régié maradnak, u. m. az ág. hitv. evangélikusok fizetnek: 28 koronát, a reformátusok és nem cselekvényes egyháztagok: 40 koronát, a más felekezetűek: 80 koronát.

A polgári iskolákban azonban a következő tandíjak fizendők: minden növendék fizet 25 korona beiratási díjat — az ág. hitv. evang. növendékek fizetnek: évi 60 korona, a református és unitárius növendékek évi 70 korona és a más vallásúak 160 korona tandíjat.

4. Pót-, felvételi és magánvizsgákat, előleges bejelentés után, szeptember első hetében tartunk.

Felvételi vizsgát azon tanulóktól is követelünk, akik a folyó tanévben netalán a rendes vizsga előtt bármely okból kimaradtak.

5. *A rendes tanítás kezdetén minden beírt növendék okvetlenül tartozik osztályában megjelenni; aki szeptember 10-ig sem jelent meg, azt kilépettnek tekintjük és helyét más jelentkezővel töltjük be.*

6. Miután az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-a értelmében a *szülői háznál tanult növendékek is kötelesek valamely nyilvános*

tanintézetnél évenként vizsgát tenni, a nálunk magánvizsgára jelentkező tanulókat csak azon esetben fogjuk valamely felsőbb osztály tantárgyaiból megvizsgálni, ha a megelőző osztályról hivatalos jellegű bizonyítványt felmutatnak. Az ily vizsgákért az elemi iskolában a gyülekezet pénztárába 12 kor. fizetendő; azonkívül elemi iskolai tanuló magánvizsgájának díja 20 korona.

A polgári iskolában a magánvizsgálatok díja 50 kor., összevont vizsgálat után 80 kor., ezenkívül pedig az egyházi pénztárba — beiratási címen — fizetendő egyszerű vizsgálat után 28 kor., összevont vizsgálat után 56 kor. Az egyházi pénztárba fizetendő 28 koronát, illetőleg 56 koronát a testvéregyházak képviselőtestülete szegénysorsú ág. hitv. ev. vizsgázóknak részben vagy teljesen elengedheti, ha azt folyamodványban a testvéregyházak képviselőtestületétől kérelmezik.

7. Minden növendék köteles a beiratás alkalmával az első félévi tandíjat lefizetni, a polg. iskolaiak a beiratási díjat is.

8. A fizetésre képtelen *evang. szülők* a gyermekeik után járó tandíj lefizetése alól felmentethetnek vagy annak felét fizetik, ha a szegénységi bizonyítványukat a népiskola igazgatója által a nt. iskolabizottság elé terjesztik. *Ily folyamodványokat minden évben újjalag kell benyújtani.* A polg. isk. növendékek azonban a beiratási díjat megfizetni tartoznak.

➤ Miután az ág. hitv. **ev. főgimnázium I. osztályába** való felvételnél a mi IV. elemi osztályunkat jó eredménnyel végzett fiúk elsőbbségben részesülnek, különösen figyelmeztetjük a tisztelt szülőket, ha **fiaikat jövő évre a fasori gimnáziumunkba akarják járatni**, hogy az illető fiúkat még a **tanév befejeztével, azaz: június hó 16-án 8—10-ig** a főgimnázium igazgatójánál beirassák és akkor a szükséges iratokat, *a) a születési okmányt, b) a IV. elemi osztályról szóló iskolai és c) a szabályos himlőoltási bizonyítványt* okvetlenül magukkal vigyék, mert csak ezen feltételek *pontos* betartásával számíthatnak *biztos* felvételre.

Kelt Budapesten, a bp. Deák-téri ág. hitv. evang. testvéregyházak képviselőtestületének megbízásából

1916. évi június hóban,

a tanító-testület nevében:

Mikolík Kálmán,
igazgató.

